

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Iz uspešnega delovanja sedanje vlade.

Beograd, 20. maja.

Ker je Beograd sedaj središče naše države, kakor je bil v stari Avstriji Dunaj, radi tega se sedaj državna politika in državno gospodarstvo vodi v Beogradu. Po smrti starega Pašiča je krenila splošna politika na drugo boljšo pot. Prej Slovenci nismo mnogo veljali v Beogradu, sedaj se nas upošteva in imamo tudi soodločevati pri vladi. Pašič je vladal skoro samo z znanim Pribičevićem, njegovim Žerjavom, in takimi, ki so hoteli nam Slovencem vzeti vse pravice in so nam zavlekli večino našega denarja v spodnje kraje. Posebno Pucelj in njegovi samostojneži so Pašiču pri tem delu pridno pomagali.

Pašičev naslednik Vukičević je v tem oziru mnogo boljši. On hoče, da smo tudi Slovenci v vladi zastopani in je poklical letos celo našega voditelja dr. Korošca v vladu in mu je dal najvažnejše ministrstvo. Vukičević je pa odstranil od vladne mize tiste, ki so državo kar na veliko goljufali in kradli. Takozvane »korupcioniste« je odstranil večinoma že pri volitvah. Če tudi »Domovina« in »Jutro« neprestano grdita Vukičevića in ž njim vred našega Korošca, vendar vsi pošteni ljudje priznavajo, da se pod sedanjo vladu pošteno dela. Da pa tega, kar so razni Pašiči, Pribičevići, Pucelj, Žerjavi in Radiči pokvarili skozi osem dolgih let, ne more tudi najboljša vlada kar v nekaterih mesecih popraviti in izkoreniniti vse slabe stvari, ki so jih slabe vlade prinesle Jugoslaviji, to pa mora priznati vsak pameten človek.

Nova vlada skuša sedaj na vseh koncih in krajih ustvariti boljše razmere.

Pravočasno je uredila **državni proračun**, da tako vlada red v državnem gospodarstvu.

Naša vlada daje posameznim **oblastem** (deželam) **več pravic nazaj**. Samostojni demokrati in samostojneži so skoro vse zavlekli doli v Beograd, mi spravljamo počasi zopet stare pravice nazaj v Slovenijo. Staro štajersko deželno premoženje smo dobili Slovenci nazaj. To znaša več sto milijonov. Bolnišnice so postale naše. Tudi denar za iste nam je moral dati Beograd v Slovenijo. Isto je glede cest. Deželne zakone bomo delali in popravljali sami v Mariboru po domačih oblastnih poslancih in ne več

v Beogradu. Na predlog dr. Korošca bodo veliki župani in oblastni odbori lahko reševali marsikatero stvar, ki so morale dosedaj romati v Beograd v rešitev. **Tako se nam vrača nazaj naš denar in tudi naše pravice.** In to mnogo pomeni!

Sedanja vlada je sklenila **nov davčni zakon**, ki bo stopil v veljavo z 1. januarjem 1929. S tem zakonom se davki pravično razdelijo na vse dele države. Dosedaj smo po starih davčnih uredbah plačevali v Sloveniji do šestkrat več kot v drugih delih države. Naš mali in srednji kmet bo za polovico razbremenjen. Mnogo milijonov dinarjev bo ostalo ohranjenih Sloveniji. Tudi dohodnina odpade.

Velikanske važnosti pa je **novu državno posojilo**, ki ga dajo naši državi bogati Angleži in Amerikanci. Posojila bo okoli 13 milijard dinarjev. S tem posojilom se bodo regulirale naše reke, gradile nove potrebne ceste, mostovi in železnice. Ljudje bodo imeli s tem zaslužek mnogo let. Zakaj se je najelo to posojilo? Dosedaj so vlade vse, kar se je na novo delalo, vrgle na davčni denar. Radi tega so bili davki tako visoki. Ni pa pravilno, če se mora izdatke za nove železnice, ceste in mostove, katere bodo rabili še pozni rodovi, plačati vse naenkrat s tekočimi davki. Pravično je, da pomagajo odplačevati take stvari tudi tisti, ki jih bodo rabili še prihodnja desetletja in stoletja. Slovenija dobi iz tega skupnega posojila mnogo denarja nazaj. Dr. Korošec je s svojo uplivno besedo imel uspeh, da Slovenija ne bo prikrajšana.

Ko sedi dr. Korošec v vladi, se je sprejel **zakon o nošenju orožja**. Ko stopi ta zakon v veljavo, ne bo treba za obrambno orožje vsako leto plačevati dragih orožnih listov, ampak bo orožni list veljal za naprej. Za hišno orožje pa sploh ne bo potreben več orožni list.

Naši poslanci so te dni potrebno ukrenili, da se zopet upeljuje na Štajerskem **jesenske šolske počitnice**.

Da bomo lažje prodajali našo živino in druge kmetske pridelke se pripravlja **trgovinske pogodbe z Avstrijo in Češko**. Morda se nam posreči odpraviti tudi drage in nepotrebne vizume pri potovanju v Avstrijo.

Res vsega naenkrat ne moremo izpeljati, kar bi bilo treba, ali **dobra**

volja in poštenost našega voditelja bo gotovo imela tudi nadalje uspeh.

Mirno tudi lahko trdimo, da je **sedanja vlada miroljubna** na znotraj in zunaj. Samo Radič in Pribičević hočeta nemir in vojskovanje. Hvala Bogu, da na njune besede nihče nič ne da. **Naša vlada je storila vse, da se prepreči vojska z Italijo.** Sklenili smo tudi prijateljstvo z Anglijo, katera je prej vedno držala z Italijani. Sedaj pa so nam Angleži celo posodili denar in s tem je rečeno, da so nam naklonjeni. Anglež in Francoz pa danes v Evropi odločata o vojski in miru. Bodimo torej mirni, vojna nevarnost je za sedaj odstranjena. Mislim, da bo tega vsakdo vesel.

Radič radi svojega grdega in dolgega jezika še vedno **ne sme v skupščino**. Takih psov, kakor jih je rabil ta »voditelj« Hrvatov, še nismo nikdar slišali v parlamentu. Vsi pošteni ljudje se zgražajo nad neotesanostjo Radičevu.

Marsikoga bo gotovo zanimalo, **kaj Radič, Pribičević** in njegovi tovariši **tako jezovito nastopajo** in divjajo. Samo radi tega, ker niso ministri in ker Radičeve in Pribičević-Žerjavove stranke nihče ne mara v vladu; od tod vsa onemogla jeza, ki jo izlivajo tudi v »Domovini« in »Jutru«.

Našim pristašem pa kličemo: **Ne verjamite lažem nasprotnikov!** Naša stvar zmaguje, Slovenska ljudska stranka je upoštevana, mi delamo, da ozdravimo gospodarske in narodne rane, ki so nam jih vsekali samostojni demokrati in Radičevci zadnja leta. Upamo, da nam bo dal Bog srečo pri našem stremljenju in delu za ljudstvo . . . t

POČITNI RAZGOVORI

Veseli, da je konečno napočilo lepo vreme, da morejo delati, so stopili v nedeljo možje skupaj na kratek pogovor:

»Vendar enkrat drugo vreme«, so načeli razgovor.

»Drugo vreme nastaja vendar tudi v vrstah naših političnih nasprotnikov«, je pristavil naš prijatelj gospodar.

»Kaj pa je takega?« so povpraševali znanci.

»Politični nasprotniki naravnost pozivajo duhovnike, da se pečajo s politiko! To je čisto drugo vreme, kakor je bilo dosedaj. Dosedaj so trdili, da duhovnik spada le v cerkev, da v politiki in v javnem življenju nima ničesar govoriti itd. Zdaj pa priznavajo sami: Duhovnik ima pravico baviti se s politiko in tudi dolžnost, kakor vsak drug državljani! To stoji v njihovih listih črno na belu! Če ima pravico in dolžnost, zakaj so mu jo kratili do zdaj? Zakaj se duhovniku ugovarja od strani nasprotnikov, če na zborovanju hoče govoriti, da duhovnik spada le samo v cerkev? Nikomur se ne sme jemati pravice, tudi duhovnikom ne. In vsak je dolžen vršiti svoje državljanske dolžnosti. Tudi duhovnik, saj plačuje davke kot mi, služi vojake kot mi drugi itd. Brigati se za pošteno upravo države je pa tudi dolžnost vsakega državljan, torej tudi duhovnika! To vprašanje je torej zdaj rešeno med nami! Nasprotniki sami so dali izjavo, da ima duhovnik pravico in dolžnost udeleževati se političnega življenja!«

»Pa klub temu zabavljajo, češ, da se izrablja vera, če duhovnik nastopi kot političen govornik in delavec!«

»Veš, prijatelj, ti vpijejo o tem, pa sami to delajo, dočim se pri nas ne izvršuje nobena zloraba vere! Ali se ne spomnite več, da Radič otvarja svoje shode, na katerih pa velikokrat zabavlja čez vero, z našim pozdravom: »Hvaljen Isus i Marija!« Ali mislijo demokratarji, da bomo kdaj pozabili one gorostasne laži, ko so ponaredili podpis papeževga tajnika Gasparija in si kar na lepem izmislili pismo, ki bi ga naj prejel ljubljanski škof od papeža, da mora v samostan itd. To je zloraba vere! S takimi rečmi oni, ki dejansko usmerjajo svoje javno in politično kot tudi kulturno delo proti veri in Cerkvi, izrabljajo versko razpoloženje ljudstva sebi in svoji politiki v prid.

»Pa oni predvsem pravijo, da se v cerkvi ne sme govoriti o politiki!« je dejal prijatelj, bivši radičev.

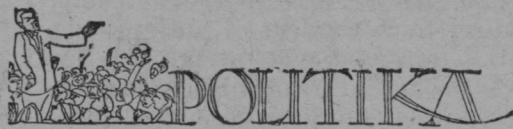
»V cerkvi se ne sme govoriti o politiki kot taki, to je čisto prav, in se to tudi nikjer ne godi. Pri tem pa moramo vedeti to-le: Če duhovnik na prižnici reče, naročajte le dobre, krščanske časopise, ki tudi javno branijo vero in Cerkev ter je ne napadajo in blatijo, to ni politika, ampak je to dušnopastirska dolžnost. Če duhovnik reče, da moramo podpirati v javnem življenju in pri volitvah le one, ki bodo branili pravice katoliške Cerkve v naši državi, je to njegova dolžnost, da to reče, ker je duhovnik. Če pa kdo svojo dolžnost vrši, je mož na svojem mestu. Mi sami smo pač čudni, da ne razumemo tega, pa da nasedamo nasprotnikom, ki bi radi, da bi duhovniki nikoli ne omenjali, da so pri nas politične stranke razdeljene, kar zadeva vero, na dve strani? za in proti. Saj tudi drugače ni mogoče. Ako kdo reče, da se za vero nič ne briga v javnem živ-

ljenju, je že proti veri in Cerkvi, ker je treba pravice vere in Cerkve v javnem življenju braniti, marsikdaj še prav odločno braniti. Je bil Savel tudi sokriv, ko je samo ob strani stal in obleko čuval, ko so sv. Štefana kamenjali!«

»Da so naši demokratarji zoper vero in Cerkev, je jasno tako, da o tem nihče ne dvomi. Toda o radičevcih je pa to težje reči«, se je skoroda branil bivši radičev, ki ga je še vedno sram, da je nekoč zašel v to čudno družbo.

»Imaš prav! Demokratarji tudi nič ne tajijo, da so zoper vero in Cerkev. Radičevci pa to tajijo in se lepe delajo, toda so pa dejansko popolno ma enaki. Včasih so še bolj predrzni kot demokratarji. Radič na Hrvaškem kar odkrito podpira odpad od katoliške Cerkve. Pucelj v Sloveniji se je pa tudi proslavil s svojim znanim odlokom, ki je povzročil, da se je ukinil veronauk na kmetijski šoli v Mariboru. Da bi pa ti ljudje škodovali še vse kaj več, če bi jim naša organizacija ne preprečila, je pa jasno. Duhovniki, ki so pri nas vsi v eni stranki, že vedo, zakaj nihče v drugo ne more. Zaradi protiverskega in proticerkvenega dela teh strank ne more. K njim in v njihove liste se za teče le tisti, ki je začel zanemarjati svojo duhovniško službo, ali pa jo je celo opustil, kar se žalibog tudi tuin tam zgodi, kar pa treznih ljudi ne moti, ker je možno, da tudi duhovnik — pade! Vsi ostali pa so združeni kot en mož v naši organizaciji, so tudi z nami kot en mož!«

»Mi pa ž njimi«, je odločno pristavil bivši radičev.

V NAŠI DRŽAVI.

Narodna skupščina na kratkem odmoru. Ker je narodna skupščina sprejela večje število zakonov in ker se mora z nadaljnim delom počakati, da se vrne finančni minister iz Anglije, so se seje za kratko dobo odložile. Zborujejo pa odseki in pripravljajo nove zakonske osnutke.

Kaj je vendar z vlado? Opozicija hoče na vsak način vzdržati stalno napetost v vprašanju, da se vlada izpremeni. Zato pošiljajo v svet vedno nove načrte, kako se bo vlada izpremenila. Zaradi tega stalnega ugiibanja marsikdo res misli, da sedajna vlada ni trdna. Dejstvo je sledeče: Vlada je trdna. Lahko deluje tako, kakor je sedaj, ves čas, do novih volitev. Če pride do kakih izprememb, pride na ta način, da se izmenja kak radikalni minister ali da odstopi ter pride na njegovo mesto drugi radikal ali zastopnik Hrvatov. Tisti časi so minili, ko so se politične kupčije delale za 14 dni ali za tri mesece. Državi je treba stalne vlade, saj so jo ravno razne krize tako oslabile.

Pogajanja za posojilo potekajo ugodno in je upati, da se posojilo v

par dneh podpiše. Vse intrige Italije in domačih izdajalskih politikov Radiča in Pribečeviča ne bodo uspele.

Skrb za boljše gospodarsko stanje. Naša država trpi še zdaj zaradi lanskim povodenj. Nima kaj izvažati in tako se je zgodilo, da smo prva dva meseca uvozili za 350 milijonov Din več kot pa smo izvozili. To je razmeroma previsok uvoz, zato se vrše pogajanja, da se pospeši tudi izvoz.

Novi vinski zakon — pripravljen! Kmetijsko ministrstvo je priredilo nov vinski zakon. Ta osnutek pride sedaj v podrobno razpravo. Kolikor se je do zdaj izvedelo o tem vinskem zakonu, bo v glavnem ustregel zahtevam vinogradnikov. So pa še nekatere stvari, ki jih bo treba v zakon spraviti, predno stopi v veljavo. Nujno potrebno je, da oblastna skupščina v Mariboru vzame ta vinski zakon v pretres in stavi svoje predloge, da se zaščiti štajersko vinogradništvo.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Volitve v Nemčiji so se vršile preteklo nedeljo. Agitacija je bila vsestransko naravnost divja. Marsikje so se vršili spopadi, kjer so mnogi težko ranjeni in celo mrtvi obležali. Izid volitev priobčimo prihodnjič.

Grška pristopi k naši zvezi, tako se je poročalo takoj, ko je Grška postala malo bolj prijazna napram naši državi, v italijanskih časopisih. Italija ima velik strah, da jo zapustijo njeni majhni zavezniki ob jugoslovanski meji.

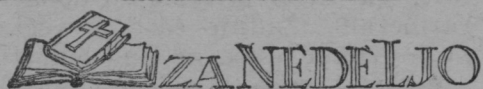
Albanija ima novo vlado, ki jo je pravzaprav imenoval Mussolini sam — ki ne zaupa več Beg Zogu-ju, pa je spravil v vlado tri njegove osebne sovražnike. Pričakuje se, da se bodo ti med seboj kmalu po — albansko!

Slovenci se ne uklonejo! V Italiji so Slovenci silno zatirani, za vsak najmanjši ugovor zoper krivice so težko kaznovani. Te dni so se vršile velikoštevilne aretacije Slovencev, katerim očitajo, da so peli proti italijanske pesmi in da so javno zažgali italijansko zastavo. Vse to so pretveze, da se lažje krije preganjanje Slovencev, ki se ne dajo poitalijančiti, kakor se svoj čas niso dali ponemčiti.

Madžarom se mešal! Politiki na Madžarskem že menda ne vedo več, kaj da počenjajo. Ko je te dni prišel Rothemerov sin iz Anglije na Madžarsko, so ga sprejeli in pozdravljali kot — kralja! Sin Otona pa je tudi — v pričakovanju, da bo kralj in nadvojvoda Jožef. Vsak teh ima svojo stranko za seboj. Pa so se v splošnem veselju spozabili tako daleč, da je padla beseda o — vojski! No, ta bi pa Madžarom dala po njihovih srboritih hrbtih, česar ne pričakujejo. Velike države v Evropi, ki so bolj od strani gledale madžarski cirkus, so sedaj postale pozorne in bodo pravočasno spravile — leva nazaj v svojo kletko!

Japonska napravlja mir na Kitajskem s tem, da je vkorakala s svojo vojsko in že zasedla celotno obrežno ozemlje. Amerika še ni posegla vmes, domačini se še niso zjediniili, da bi izgnali Japonce.

Države sklepajo zveze med seboj! Naša država se pogaja z Italijo in z Grčijo. Poljska snuje poljsko-francoško in poljsko-rumunsko zvezo, nadaljuje pa tudi pogajanja z Avstrijo in Čehoslovaško. Turčija sklepa nove pogodbe. Češki zunanji minister se pogaja v Berlinu. Rusija hoče stopiti v stik z Ameriko in Nemčijo. — Vse te zveze kažejo, da so dandanes tudi države med seboj navezane na složno delo in življenje. Zato tudi vedno bolj prodira Kellogov načrt, da vse države sklenejo protivojno pogodbo in da se meddržavni spori rešujejo pred meddržavnim sodiščem.

Binkošti tvoje duše.

Kako veselo je pogledati sedaj v naravo, kjer vse tako veselo raste, brsti in cveti, kjer vse odmeva veslega ptičjega petja, kjer je po mrzli, mrtvi zimi vse polno novega, svežega življenja.

Sredi spomladi, sredi tega obnovega življenja je prišel pred 1900 leti kakor v mogočnem spomladanskem viharju na zemljo Sveti Duh, v spomin na to obhaja, sedaj Cerkev sredi spomladi binkoštni praznik.

Ni brez vzroka, da je prišel Sveti Duh noter v spomlad, noter v prerajajoče se življenje. Hotel je pokazati svetu, da je on tisti, ki budi v spomladi na zemlji to novo, veselo življenje. Sv. pismo pripoveduje, da je bila v začetku zemlja pusta in prazna, vsa pokrita z vodami. A nad to pusto, nerodovitno zemljo je plaval Duh božji in ta Duh božji je položil v mrtvo, nerodovitno zemljo ono čudovito moč, one zakone, po katerih je zemlja začela poganjati in zeleneti, po katerih se je napolnila voda z ribami, zrak s pticami, zemlja z živalmi, po katerih se je začela na zemlji prva spomlad. In kakor je nastala na zemlji prva spomlad po Sv. Duhu, tako nastajajo vse druge, kajti Sv. Duh, ki vzdržuje vso naravo, vzdržuje vse zakone, po katerih klije na zemlji vedno novo življenje.

Je bil pa še drug vzrok, da je prišel Sv. Duh noter v prerajajočo se spomlad. Spomlad zunaj v naravi naj bi nam živo in za vsakega razumljivo pokazala, kaj je napravil Sv. Duh, ko je prišel na zemljo. V človeških dušah — tudi spomlad, tudi čisto novo življenje. Ko je gledal prirok Ecehijel v duhu 600 let prej velik čudež prvega binkoštnega praznika, je v božjem imenu naznanil: »Jaz vam hočem dati novo srce in hočem položiti v vašo notranjost novega duha.« Kako se je ta beseda prerokova o novih človeških srcih

izpolnila! Ni še razsvetljeval Sveti Duh dolgo človeške duše, pa je že lahko zapisal sv. Justin besede: »Kateri so prej živeli v strasti, se zdaj vesele v čistosti; kateri so cenili denar in dobiček nad vse, razdeljujejo sedaj vse, kar imajo, med uboge in v občno porabo; kateri so se prej sovražili in s tujci niso hoteli občevati, zdaj z njimi živijo, celo molijo za sovražnike in pomirjajo tiste, ki jih preganjajo.«

Pomisli nadalje spreobrnjenje sv. Avguština, sv. Marjete Kortonske, sv. Ignacija, pomisli, kako se je spreobrnila h krščanskemu življenju polagoma vsa Evropa, kako se spreobračajo drugi deli sveta, koliko in koliko je že čisto predrugačilo svoje življenje! Pomisli serafsko ljubezen do Boga, ki je gorela v srcu sv. Frančiška Asiškega, ljubezen in usmiljenje do bližnjega, kakor sta jo imela sv. Elizabeta in sv. Vincencij Pavelski, pomisli ponižnost sv. Frančiška Ksaverija, krotkost sv. Frančiška Saleškega, pomisli vse to, kar je gorelo v srcih tisočev svetnikov, ki jih ima katoliška Cerkev. Pomisli vso ono ljubezen do Boga, vso ljubezen in usmiljenje do drugih, vso čistost, vso krotkost, vso potrpežljivost, ki je živela v dušah vseh milijonov, ki so se oklepali Kristusove vere, potem imaš velikansko in veličastno sliko duhovne pomladi, ki jo je rodil na zemlji Sv. Duh.

In v svojo lastno dušo pogledaj! Vse misli in izpodbudo k dobremu, ki si jih čutil v svojem srcu, vse dobre misli, ki si jih opravil, vso moč, ki si jo imel, ko je bilo treba premagovati skušnjave in nositi križe, vse sveto veselje, ki ga je čutila tvoja duša — vse to je delo Sv. Duha v tebi. In kako čisto drugače bi bilo v našem življenju, če bi Sv. Duha bolj poslušali, mu bolj odpirali svoje srce! In kako čisto drugače bi bilo danes po svetu, ko bi v vsa človeška srca, v vse družine, v vse človeške razmere sijala luč in moč Sv. Duha! Potem pa je tolikokrat tudi pri nas tako, kakor je bilo pri Efežanih, ki so sv. Pavlu rekli: »Saj še vemo ne, da je Sv. Duh.« Da, kolikokrat smo mi v svojem življenju, pri svojem ravnanju, kakor da ne bi vedeli, da je Sv. Duh, pa hodimo zato v temi. Obhajamo zato zopet enkrat prave binkošti v svojem srcu! Spomnimo se zopet enkrat vse svoje človeške reve, zavedimo se, da je človek sam iz sebe le tema, le slabost, le greh, pa prosimo iz vse duše: »Pridi Sv. Duh! Pridi ti oče ubogih! Pridi ti luč srca!«

A ne mislimo in ne kličemo Sv. Duha samo ob binkošti! Častitljiva Marija Oskobarska je imela na binkoštni praznik prikazen, v kateri je videla Sv. Duha v njegovem veličastvu in je zrla, kako iz njega izhajajo žarki, ki človeške duše razsvetlujejo, ogrevajo, posvečujejo. Bila je od lepote take duše teko prevzeta, da je prosila: »Ah, zakaj ni večkrat v letu binkoštni praznik, da bi bile duše človeške tako srečne!« Pa je

dobila odgovor: »Kolikokrat človek svojo dušo Sv. Duhu odpre, tolikokrat obhaja v sebi prave binkošti.« Odpiraj svojo dušo Sv. Duhu vsak dan, pusti, da sije to duhovno solnce v tvojo dušo vsak dan, pa boš imel vsak dan srečne binkošti.

Veselo življenje v katoliških mladeniških organizacijah. Nedeljo 3. maja se je zbralo na gori Isel pri Insbrucku 4000 organiziranih katoliških mladeničev iz Tirolske, ki so povdarili svoje odločno katoliško prepričanje pa tudi izrazili voljo, da hočejo krepko sodelovati, da postane današnje življenje zopet praktično krščansko.

K znani božji poti Altötting na Bavarskem pa je romalo 5000 bavarskih mladeničev, ki so vsi organizirani v katoliški mladeniški zvezi, ki šteje okoli 30.000 članov. V Münchenu samem je priredila katoliška mladeniška organizacija veličastno in pestro majniško proslavo, katere se je udeležilo nad 1000 mladeničev. Tako veje tudi v mladeniških vrstah krščanska pomlad. Daj Bog, da bi bilo tudi pri nas tako.

Malo o razmerah v Sveti deželi. Kakor znano, oskrbujejo dušjeskrbje v Palestini za katoličane že od davnih časov frančiškani, ki imajo radi tega ime »varuhi božjega groba«. Vseh frančiškanov v Sveti deželi je 216. V njihovem redovnem predstojništvu so že dalje časa po en Italijan, Francoz, Španec, Nemec in Anglež. Red sam ima redovnike iz 22 različnih narodnosti, tako da je tudi tukaj lepo izražena vesoljnost naše katoliške Cerkve.

V zadnjem času je opazati v Palestini precej velik odpor domačinov proti drugovercem, predvsem proti protestantskim misijonarjem, ki hočejo tam širiti svojo vero. Na mnogih krajih je prišlo proti njim celo do hrupnih demonstracij, pri katerih je bilo tudi več ranjenih.

Mehika. Pri neki mehikanski patriotični slavnosti je izjavil minister prosvete v imenu vlade, da vlada nikakor ne namerava iztrebiti od pradedov podedovano vero in tudi ne misli zatreti češčenje Device v Guadalupi. A dejanja mehikanske vlade so drugačna kakor njene izjave. Po tej izjavi so bili že zopet ustreljeni en duhovnik in dva druga, cela vrsta oseb pa zaprta, ker so se udeležile službe božje.

Spomenik boljševiški žrtvi. Katoliški Poljaki so osnovali odbor, ki ima skrbeti, da postavijo dostojen spomenik prelatu Budkieviču, ki so ga boljševiki umorili pred 5 leti v ječi.

Stalno zaprtje, katar debelega črevesa, zgoščenje krvi, napenjanje zlate žile, bodenje v bokih odstrani se z uživanjem naravne Franz Jožefove grenčice zjutraj in zvečer eno malo čašo. Zdravniški strokovnjaki potrjujejo, da Franz Jožefova voda pri razdraženem črevesu deluje brez bolečin.

NOVICE

PADLIM VOJAKOM SVETOVNE VOJNE!

Dne 17. maja se je zbralo v lepi Savinjski dolini v divnih Petrovčah par tisoč trpinov iz svetovne vojne, velika množica vojnih vdov ter sorodnikov padlih žrtev iz svetovne vojne.

Že v jutranjih urah so se začele zbirati velike množice od blizu in daleč. Skoro da je bila vsaka župnija lavantinske škofije zastopana, veliko je pa tudi prišlo zastopnikov iz ljubljanske škofije. Okrog 10. ure se je napolnila obširna petrovška cerkev do zadnjega kotička in ves trg pred cerkvijo je bil poln ljudstva, ki ni moglo več v cerkev.

Sv. maša, ki je bila nameravana na prostem, se ni mogla vršiti od zunaj, ker je ravno ob 10. uri močno deževalo, a kratki dež ni nič kazil slavnostnega programa.

Točno ob 10. uri je bila pridiga č. g. Bonača, kateri je govoril krasno in je z jedrnatimi besedami elektriziral srca vseh navzočih. Sv. mašo zadušnico za padle bojvnike je daroval bivši vojni kurat č. g. Ratej iz Trbovelj. Po sv. maši so bile slovesne molitve za vse padle vojake lavantinske škofije. Nato se je vršilo defiliranje v čast padlim tovarišem v cerkvi pred ploščo, katera je bila v spomin padlim vzdana že leta 1927, ter darovanje za stroške prireditve.

Takoj po cerkvenem opravi se je začelo zborovanje Z. S. V. na prostem pred cerkvijo, kjer je bilo navzočih 4000 do 5000 občanov. Zborovanje je otvoril namestnik predsednika Z. S. V. g. Orehek, ki je povedal, da se g. predsednik ni mogel vsled bolezni osebno udeležiti, na kar je bil enoglasno izvoljen g. predsednik Z. S. V. major Colarič častnim članom. Izvolitev se mu je takoj brzojavno naznanila. Istodobno se je poslala brzojavka prvemu slovenskemu generalu g. Rudolfu Maister v Mariboru.

Govorili so še na to razni člani Z. S. V., člani raznih podružnic in invalidskih organizacij, nakar je predsednikov namestnik ob ¾ na 13 zaključil slavnostno zborovanje.

Vsa prireditve je bila veličastna manifestacija za obnovo prijateljstva miru v družinah, v sosedih, v občinah in med državami celega sveta.

Pri vsej prireditvi je izborna igrala dična rudarska godba iz Velenja, katera je celo slavnost še povečala. Cerkev, javna poslopja ter večina vse hiše so v počast padlim žrtvam razobesile žalne, državne in narodne zastave.

Vam vsem, ki ste prišli od daleč in blizu vljud slabemu vremenu, kljub pomajkanju denarja in vsi, ki ste darovali darove v cerkvi pri darovanju ter vsi, ki ste odkupili izkaznice za polovično vožnjo, ste s tem pripomogli, da so se pokrili

stroški za godbo in prireditve izrekamo najlepšo zahvalo. Za prihodnje leto na Vnebohod vas že sedaj vabimo, da agitate za zopetno veliko udeležbo v Petrovčah. Torej še enkrat najlepša hvala in na svidenje prihodnje leto! — Odbor Z. S. V.

Zasluženost odlikovanje. Za 40 letno plodonosno delovanje na polju krščanske dobrotelčnosti je odlikoval kralj cerkovnika mariborske bazilike Matere Milosti g. Jakoba Nedeljko z zlato kolajno. Zasluženost odlikovanje bo izročino obče znanemu in priljubljenemu odlikovancu 3. junija. Pripomnimo, da je bil g. Nedeljko že odlikovan decembra 1926 z velikim odlikovanjem iz rok papeža. K novemu odlikovanju g. Nedeljku »Slov. Gospodar« iskreno častita!

Novi bankovci po deset dinarjev. V Beograd je prispela prva pošiljatev novih bankovcev po 10 Din, ki jih je Narodna banka naročila v Parizu. Bankovci pridejo šele kasneje v promet. Bankovci so manjši kot sedanjí, ki so bili izdelani v Ameriki. To so zadnji bankovci, ki jih je dala Narodna banka delati v inozemstvu, kajti na Topčideru je nova tiskarna Narodne banke že gotova in bo v jeseni že pričela z obratom.

Umrli je na Dunaju bivši general avstrijske vojske Auffenberg — Komarov.

Samoumor. V sredo zvečer je skočil pod osebni vlak pri Hrastniku 22 letni steklarski delavec Ivan Reberšek. Kolesa so mu odrezala glavo. Vzrok samoumora je že nepojasnen. Reberšek je bil priden fant, ki je svojega očeta znatno podpiral. Živel so skupaj: Oče, Ivan in mlajši brat Jože, ki je tudi zaposlen v steklarni.

Kar dve težki nesreči. Iz Ptujja poročajo: Franc Pintarič, posestnik iz Hajdine pri Ptujju, je pri vožnji padel tako nesrečno pod voz, da mu je šlo kolo čez nogo in mu jo zmečkalo. Ivanu Lorgjerju, hlapcu ptujskega minoritskega samostana, so se splašili konji, pri čemer je prišel pod voz in so mu kolesa zdrobila prsni koš. Oba so pripeljali v bolnico v Ptujju.

Poštenemu najditelju. Na Vnebohod je odnesel veter iz mariborskega mestnega avtoomnibusa nov črn moški klobuk na vožnji od Zerkovc proti Pobrežju. Pošten najditelj naj izroči najdeni klobuk uredništvu »Slov. Gospodarja«, da se izroči proti nagradi lastniku.

Pismo vojaka iz Kosovega polja iz Prištine. Nekaj običajev iz Kosovega. Radoveden sem bil, kako pokopavajo na Kosovem polju mrliča. Ker se oblačijo ljudje na Kosovem po vsem drugače nego Slovenci, so tudi njihove navade ob raznih slovesnih prilikah popolnoma drugačne nego naše. Slučajno sem bil enkrat priča turškemu pogrebu. Štirje so nosili na 8 deskah mrliča. Telo je imel pokrito s črnim pregrinjalom, noge pa z belo ruto. Nosači so se vedno menjavali, in sicer od zadaj proti sprednji strani. Pravoslavni vozijo rajne ravno tako kakor mi

katoliki. Mladi fanti prepevajo v sprevodu, odrasli moški spremljajo mrliča pokritih glav. — Pri svatbah vidiš na Kosovem vedno zastavo in seve cigana muzikanta. Srbski kmetje se oblačijo ob tej priliki slikovito. V cerkvi položi duhovnik ženi ter nevesti krono na glavo. Sploh so vsi običaji na Kosovem ravno za Slovence zanimivi in za slovensko pojmovanje nekaj izrednega. — S pozdravom, Ogrizek, Priština.

Nova poštna avtomobilska zevza v Prekmurju. Dne 15. maja je bila otvorjena nova poštna avtomobilska proga med Mursko Soboto in Rogaševci. Otvoritev se je izvršila na zelo slovesen način. Nova proga je nadaljevanje proge Doljnja Lendava—Murska Sobota.

Samoumor. V noči 14. maja se je ustrelil na domu pri svojih starših bivši trgovec na Vranskem Davorin Strmšek. Živel je v slabih denarnih razmerah. Zadnje čase je večkrat kazal znake duševne zmedenosti.

Smrtna kosa. Dne 15. maja je umrla v Studenicah pri Poljčanah Jožefa Košir, v 68 letu starosti. Blagopokojna je bila vzorna žena in skrbna mati. Spoštoval jo je vsak, ki jo je poznal. Za njo žalujejo že osi veli mož, hvaležni otroci in ostali sorodniki. Domača zemlja ji naj bo de lahka. Naj v zasluženemu miru počiva. Priporočamo jo v motitev.

Smrtna nesreča. V petek 18. maja se je zgodila na Tržaški cesti iz Maribora proti mestnemu vodovodu pri gostilni Lešnik smrtna nesreča. Mestni traktor je vozil iz gramoznice pesek proti mestu. Krog enajste ure predpoldne se je oprijel priklopnega voza, katerega je vlekel traktor, klespar Schafhalter, ki je sedel na kolesu. Pred krčmo Lešnik je padel klespar z bicikeljnom vred pod s peskom naloženi priklopljen voz. Težka kolesa so neprevidnemu kolesarju popolnoma zdrobila glavo, da je obležal mrtev na mestu nesreče. Schafhalter zapušča troje otrok.

Smrt našega odličnega pristaša. Iz Šmarja pri Jelšah poročajo: Naš trg globoko obžaluje zgodnjo smrt svojega tržkega župana in gerenta okrajnega zastopa, g. Ivana Anderluha. Z veliko vneto in z mnogim uspehom je rajni načeloval tej občini že drugokrat in četudi je šele pred par meseci prevzel okrajno gerentstvo, se je že povsod poznala njegova spretna roka, modra glava in dobro srce. Po njegovem prizadevanju imamo lastno hišo, v kateri uraduje tudi srezko poglavarstvo, zvožena cesta proti Pečici je temeljito popravljena in kmalu bo dogotovljena pre potrebna cestna zveza s kozjanskim okrajem. Smrt je vrlemu možu že segala za vrat, a on je še skrbno delal za svoje rojake, dokler ga ni zavratna posledica svetovne vojne položila na mrtvaški oder. V soboto popoldne, dne 19. maja, so mu naši zvo novi po odpetih večernicah v proslavo nedelje, zaplakali žalostno slovo. Vkljub naliču in blatu se je udeleži-

la njegove zadnje poti velikanska množica rojakov iz celega okraja in še posebno iz tržke in okoliške občine, uradništvo, učiteljstvo z dolgo vrsto učencev, požarna bramba, več oblastnih poslancev z oblastnim odbornikom g. M. Krajncem, gerent g. dr. Godnič in še mnogo odličnih prijateljev in častilcev. Pač gotovo se je vsakdo posolžil, ko se ga je s tolažilno besedo spominjal voditelj pogreba monsignor Vreže in ko so proslavljali njegove vrline in zasluge g. srezki glavar dr. Kartin v imenu velikega župana, g. odbornik Krajnc v imenu oblastnega odbora in g. oblastni poslanec Turk v imenu prijateljev. Počivaj v miru, blagi mož in dobri oče, vrli sin naše lepe domovine in nepozabni prijatelj svojih rojakov!

Č. g. župnik Alojzij Leben umrl. Pri Sv. Križu nad Mariborom je umrl tamošnji č. g. župnik Alojz Leben. Blagopokojni se je rodil dne 31. 1. 1878 pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji. Posvečen je bil v Mariboru 25. 7. 1905. Bil je mirnega značaja in priljubljen kot dušni pastir med ovčami ter duhovnimi sotovariši. — Ostani mu ohranjen blag in hvaležen spomin!

Lepa slovesnost ob severni meji. Zadnjo nedeljo se je vršilo pri Sv. Križu nad Mariborom slovesno odkritje spomenika za časa svetovne vojne padlim žrtvam. Pri tej slovesni in pomenljivi priliki je govoril in opravil sv. daritev na prostem priznani govornik g. monsignor Janez Vreže iz Maribora. Slovesnosti sta prisostvovala tudi g. oblastni inšpektor dr. Franc Kotnik in profesor g. Mlaker iz Maribora.

Binkoštni pozdravi naših fantov vojakov in orožnikov. Iz vseh garnizij po južnih krajih naše države so poslali naši fantje vojaki in vrli slovenski orožniki binkoštno pozdrave naročnikom in čitateljem »Slovenskega Gospodarja«. Radi pomanjkanja prostora je popolnoma nemogoče objaviti imena vseh in radi tega beležimo na kratko dejstvo, da so slovenski fantje vojaki in orožniki za vsake večje praznike v duhu doma pri svojih v Sloveniji. Vsem fantom vojakom in orožnikom želita tudi uredništvo in uprava »Slovenskega Gospodarja« prav vesele binkoštno praznike!

Za gerenta okrajnega zastopa za okraj Šmarje pri Jelšah je g. veliki župan imenoval oblastnega poslanca g. Ivana Turk.

Roparska tolpa. V Dravski dolini se je pojavila več mož broječa roparska tolpa, ki je izvršila že par prav drznih roparskih vlomov in napadov. Ljudstvo je razburjeno radi drznosti roparjev. Orožništvo je pridno na delu, da izsledi in izroči roki pravice te drzneže, ki so se priklatili

v mirno Dravsko dolino bogzna od kod!

Obstrelil ga je. Dne 17. t. m. je obstrelil lovski čuvaj Jožef Robar gosp. Antona Godeca. Slednji je lovil ribe v grof Attemsovih ribnikih v Gorn. Logu. Jožef Robar ga je pozval, naj mu sledi k županu. Par korakov od ribnika pa je Godec odskočil v gozd. Jožef Robar je hitel za njim ter ga ustrelil. Nesrečneža so šibre zadele v razdalji 10 korakov v desno stran trebuha. Nesrečnež je seveda padel v globoko nezavest in takega je našel čez tri ure neki možki. Obvestil je takoj o tem občane, ki so k nesrečnežu poklicali slovenjebistriškega g. zdravnika dr. Jagodiča. Ta je ugotovil, da ima prestreljena čreva in želodec, nakar ga je z lastnim avtom prepeljal v mariborsko bolnico. Operacija ni bila več mogoča, ker so se že nesrečnežu vnela čreva. Godec še živi in trpi grozne bolečine in je le malo upanja, da bi okreval. Zapušča ženo in dva otroka.

Novice iz Ormoža. Nekaj posebnega je bilo za Ormož, da je raz poslopje okrajnega sodišča visela od petka do ponedeljka zjutraj bela zastava — znamenje, da nimajo nikogar zaprtega. Pa sta snela belo zastavo dva mla deniča, ki so ju prignali v zapor, ker sta osumljena vloma v poslovne prostore tukajšnjega poštnege urada. Vlom se je izvršil v noči od nedelje na ponedeljek. Vlomilec je malo blagajno siloma odprl, toda ni vzel denarja, okrog 200 Din, temveč se je spravil na veliko blagajno in navrtal že precej veliko luknjo. Nočni čuvaj je videl luč v pisarni in prepodil vlomilca, ne da bi ga bil v temni noči spoznal. Vlomilec si je bil izposodil razno orodje v delavnici gospoda Kreutza. Aretiranja odločno zanikata vsako krivdo. Mogoče se bo pa le posrečilo ugotoviti krivca in še najti sled za onim predrznežem, ki je enkrat v jeseni udril skozi okno v župnijsko pisarno in od tam odnesel nekaj drobiža. — Ako si hoče kdo pri nas dati popraviti kak zob, se mora peljati v Ptuj, Ljutomer, Središče ali celov Čakovec. Menda bi en zobozdravnik ali zobotehnik tudi pri nas mogel shajati. Ali pa naj bi se kdo vsaj parkrat v tednu pripeljal v Ormož ordinirat, da ne bi bilo potrebno ljudem se drugam voziti. — Grob nekdanjega župana in velikega dobrotnika ormoške občine Kada je ves zaraščen s preslico in drugim plevelom. Kje bi se našla usmiljena roka, ki bi hotela grob opleti in osnažiti?

Električni tok je ubil v Št. Ilju v Slov. gor. 27letnega Josipa Breznika od Sv. Jakoba. Breznik je bil zaposlen pri popravljanju hiše gostilničarja in poštarja Sfiligoja. Nesreča je hotela, da je delavec zagrabil za električno žico in ga je elektrika ubila. Pokojni zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Vlomilci na delu. V torek zjutraj so zapazili v Poljčanah, da je bilo vlomljeno v spodnje prostore Maličeve hiše, kjer je zaloga piva. Vlom je bil izvršen z luknjicami krog ključavnice in z odviti zapahi. V blagajni je bilo nad 15 tisoč Din, hranilna knjižica in še nekaj drobnarij. Za vlomilci še ni sledi.

Eksplozija strupenih plinov. — V Hamburgu se je pripetila strahovita nesreča s strupenimi plini, ki daje predokus bodočih vojn. Na skladišču kemične tovarne Hugo Holzenberg v svobodni luki so popokali sodi, v katerih se je nahajal fosgen, to je strupen plin, ki so ga vporabljali že v svetovni vojni kot »žoltokrižni plin«. Fosgen je prodril v ozračje, veter ga je še bolj raznašal. Ljudje so začeli cepati, ne da bi bil kdo vedel, kaj se je prav za prav zgodilo. Najprej so začeli ugibati, da uhaja svetilni plin — fosgen je popolnoma neviden — toda izpačena človeška trupla so odkrila, kje da je sovražnik. Gasilci in redarji so se opremili z varovalnimi krinkami in začeli pobijati plin z vodo in amonijakom. Ogrožene mestne dele so začeli izpraznjevati. Med prebivalstvom je nastal nepopisen strah. Vsi razpoložljivi rešilni in bolniški vozovi so neprestano v službi, da odvažajo onesveščene in mrtve. Število žrtev še ni znano, vendar gre v stotine. Umrlo je dosedaj 10 oseb, večina ostalih je v smrtni nevarnosti.

Rudarska nesreča. V severoamerikanskem rudokopu Mather se je zgodila rudarska nesreča, ki je zahtevala po dosedanjih ugotovitvah 36 smrtnih žrtev, 150 rudarjev pa še pogrešajo. Nesrečo so povzročili strupeni plini.

Izpit z odličnim uspehom. Dne 11. in 12. t. m. so napravili gojenci 25. kurza žandarmerijske šole 8. žand. polka v Ljubljani izpit z odličnim uspehom sledeči žandarji: Rudolf Mlinarič, Lorenc Steinberger, Alojz Ramščak, Mihael Osterman, Andrej Ancelj, Lorenc Jereb, Valentin Ravšelj, Josip Lehner, Franc Lah, Janez Pernuš, Janez Cerovšek, Franc Oblak, Martin Pekovšek, Fran Süssinger, Mihael Ogorevc, Alojzij Rodek, Alojz Kastigar, Tomaž Bergant, Matej Mlaker in Janez Leskovar.

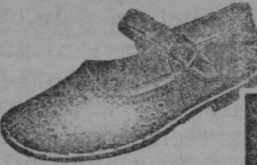
Prireditvev Jadranske Straže. Odbor Jadranske Straže v Mariboru priredi dne 7. junija na Telovo popoldne v bivši kadetnici ljudsko veselico. Opozarjamo na to prireditvev!

Tombole Podmladka Rdečega križa. So-deč po predpripravi, bo ta tombola, ki se bo vršila v nedeljo, dne 3. junija, ob dveh popoldne na Trgu Svobode v Mariboru, vse kakor ena najlepših, kar dokazujejo krasni dobitki, ki so v izloži tvrdke Weka na Aleksandrovi cesti. Mali podmladkarji že pridno sodelujejo pri predprodaji tablic in naj ne bi bilo prav nikogar, ki bi jih ne kupil nekaj. Podmladek društva Rdečega križa bi rad odposlal letos dve koloniji, zato je naša dolžnost, da podpiramo blag namen prireditve. Oglejte si dobitke in okrbite si pravočasno tablice, ki jih je dobiti v vseh večjih tobakarnah po 2 Din.

Vozni red

za železnice in avtobus proge Slovenije, veljaven od 15. maja 1928. se dobi v TISKARNI SV. CIRILA v Mariboru. Cena komadu Din 2.—

Varujte

svoje noge ter nosite sedaj poleti SANDALE, katere kupite v najboljši kakovosti pri

R. STERMECKI, CELJE
po sledečih nizkih cenah: 585

št. 19—24 Din 82.—, št. 30—35 Din 68.—,
št. 25—29 Din 37.—, št. 36—42 Din 96.—,
št. 43—46 Din 109.—

NAROČITE ILUSTROVANI CENIK!

Poročila SLS.

Okrajni shod SLS v Kozjem. Nedelja, dne 13. t. m., je bila za cel naš okraj prazničen dan. Obiskal nas je predsednik oblastne skupščine in oblastnega odbora g. dr. Leskovar. Iz vseh župnij so se po rani službi božji zbrali najodličnejši naši somišljeniki ter do zadnjega kotička napolnili prostore v okrajni hranilnici. Zborovanje je otvoril in vodil načelnik okrajnega zastopa in okr. hranilnice g. dekan Tomažič, ki je v otvoritveni besedi naglasil veliko važnost tega dogodka, ko predsednik oblastnega odbora in naslednik nekdanjega deželnega glavarja prihaja v kozjanski okraj, da se na licu mesta prepriča o gospodarskem stanju in o potrebah okraja. Nato povzame besedo g. oblastni predsednik dr. Leskovar. Zborovalci so obširno poročilo svojega oblastnega predsednika poslušali in vzeli na znanje z velikim odobravanjem. Nato je govoril oblastni poslanec kozjanskega okraja g. Tovornik, ki je poročal o delu oblastne skupščine za kmetijstvo, posebno za živinorejo. Ker je bil domači narodni poslanec gospod Vrečko v Beogradu zadržan, je o delovanju Jugoslovanskega kluba v Beogradu poročal tajnik SLS in oblastni poslanec g. Kranjc. Po zborovanju so še posamezniki predlagali svoje zadeve g. oblastnemu predsedniku in domačim poslancem. Nato si je g. oblastni predsednik s poslančema ogledoval cesto Lesično—Prevorje prav do meje šmarskega okraja ter cesto čez Jezerce. Upamo, da bo oblastni odbor sedaj, ko se je njegova predsednik na lastne oči prepričal o potrebah našega okraja, nam v bodoče še bolj naklonjen.

Shod SLS Jurklostru se bo vršil na binkoštni ponedeljek, dne 28. maja ob pol osmih zjutraj. Na shodu govori poslanec Deželak.

NAŠA DRUŠTVA

Krščanska ženska zveza za Maribor in za okolico priredi dne 8. julija t. l. romanje k Sv. Jožefu nad Celjem. K udeležbi vabimo vse člane in nečlane, kakor tudi vsa druga društva! Odhod iz Maribora dne 8. julija, ob 5.30 zjutraj iz glavnega kolodvora. Polovična vožnja je dovoljena na vseh postajah od Dravograda, Št. Ilja, Ptuja in Maribora do Celja in nazaj. Vsak udeleženec

kupi celo vozno karto na vatopni postaji, katera velja proti izkaznici, katere preskrbi Krščanska ženska zveza proti plačilu 5 Din tudi za vožnjo nazaj. Prijave sprejema do dne 15. junija predsednica gospa K. Bauman, Maribor, Cv etlična ulica 23.

Središče ob Dravi. Mladinski dan. Samo še par dni nas loči od prireditve. Priprave so v polnem teku. Na vas, bratje in sestre od blizu in daleč, je, da bo ta dan v resnici veličastna manifestacija katoliške misli. Pridite v civilni obleki! Pevce, ki znajo Haydnovo mašo »Pred stolom Tvoje milosti« in Premrlovi: »Marija, dobrotno nam ohrani dom in rod« ter: »Povsod Boga«, prosimo, da se nam pridružijo in pridejo točno ob osmih zjutraj v Društveni dom, kjer bo skupna vaja z godbo. Tudi vsi preostali udeleženci naj pridejo tja, ker od tam bo ob tričetrt na devet spreved k sv. maši. Po zborovanju se podamo na grob pokojnega g. Gučka, kjer bo blagoslovitev spomenika. Popoldne točno ob pol treh bo predstava krasne Medvedove narodne igre: »Za pravdo in srce«. Po predstavi je prosta zabava. Na letošnji binkoštni ponedeljek v Središče in nikamor drugam!

Sv. Anton v Slov. gor. Ponovno sporočamo, da se vrši pri nas binkoštni ponedeljek, 28. maja, po pozni sv. maši izredna slovesnost blagoslavljanja temeljnega kamna za Društveni dom, združena s prosvetnim zborovanjem, na katerem govorijo zastopniki Prosvetne zveze iz Maribora in veleč. g. duhovni svetnik Gomilšek od Sv. Benedikta. — Popoldne po večernicah se vrši velika tombola v prid zgradbi Društenega doma z res lepimi dobitki. Domačini in sosedji, prihitite v častnem številu na to pomenljivo slovesnot! Orli v civilu z znakom. — Gradbeni odbor.

Sv. Vid pri Ptuj. Prosvetno društvo priredi na binkoštni ponedeljek popoldne po večernicah veliko tombolo. Kdor ne bode vseh tablic razprodal, jih mora vsaj na binkoštno nedeljo vrniti! Torej na binkoštni ponedeljek vsi v Sv. Vid! Sreča se ti ponuja! Ako bi vreme na ta dan onemogočilo tombolo, se vrši tombola na nedeljo svete Trojice, dne 3. junija.

Spuhlja pri Ptuj. Kmečko bralno društvo Spuhlja pri Ptuj vprizori na binkoštni ponedeljek krasno igr »Trije tički« pri g. Šamperlu v Spuhlji. Torej na svidenje dne 28. maja! Bog živi!

Luče pri Ljubnem. Po dolgih mesecih so igralci katoliškega prosvetnega društva prošlo nedeljo zopet enkrat nastopili na domačem gledališkem odru in sicer to pot le samo ženske. Vprizorila se je lepa, poučna in zabavna igra »Izgubljeni raj«.

Polzela. Na splošno zahtevo ponovijo naši diletantje na binkoštno nedeljo »Čarovnice«, ljudsko igr s petjem v treh dejanjih. Pridejali pa bodo še na novo »Kmet in vrag«, burko v dveh dejanjih. Uljudno vabimo!

Polzela. Naša orlovska mladina priredi v nedeljo, dne 3. junija, veliko telovadno prireditev s sledečim sporedom: ob enih spreved ob postaje v cerkev; ob dveh slovesne večernice, nato odhod na telovadišče. Ob treh nastop članov, članic in naraščaja. Orodna telovadba in lahka atletika. Po telovadbi prijateljska zabava. Sodeluje polnoštevilna rudarska godba iz Velenja. Prijatelji mladine, uljudno vabljeni! Bog živi!

Št. Jurij ob južni žel. Katoliško slovensko prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 27. t. m., popoldne po večernicah v dvorani Katoliškega doma igr v treh dejanjih »Davek na samce«. Pred in po igri poje moški pevski zbor. — V ponedeljek pa napravi to društvo izlet na Blagovno k g. Simončiču, kjer se ponavlja ob štirih popoldne igra »Davek na samce«, petje, šaljiva pošta itd.

Vse prijatelje poštene zabave uljudno vabimo!

Izlet in javen telovadni nastop v Križovljanu pri Vinici na Križevo, dne 17. t. m., je naredil orlovski odsek Sv. Marjeta niže Ptuja. Bil je to prvi naš nastop pri naših dragih sosedih, bratih Hrvatih, in je izpadel v obojestransko občo zadovoljnost. Nas je jako veselilo, da so nam kljub nepoznanju vsi šli lepo na roko, v prvi vrsti tamošnji veleč. g. župnik, ki nam je jako pomagal z nasveti, priporočili, pa tudi gmotno. Nadalje načelnništvo tamošnje občine, ki nam je dalo prostor za nastop, oskrbnistvo graščine v Križovljanu in nje lastnik blagorodni g. grof Varady, ki je nam podaril zelenje za ograditev telovadišča, orožništvo, ki je skrbelo za red. Pa tudi drugi so nam pomagali in zato vsem tem potom iskrena zahvala. Posebno pa nas veže dolžnost zahvale temošnjemu rojaku g. dr. Ivanjčiču, članu osrednjega odbora Hrvatskega orlovskega saveza iz Zagreba za lep nagovor na telovadišču. Upamo, da se bomo v bodoče še videli in zato: Bog vas živi in na svidenje v prihodnjem letu!

Žiže pri Konjicah. Društvo Orel priredi na binkoštno nedeljo, dne 27. maja, ob 3. uri popoldne v šoli veseloigro »Občinski tepček«. Prijatelji smeja uljudno vabljeni!

Št. Vid pri Planini. Tukajšnji Orel priredi na binkoštni ponedeljek dne 28. maja, popoldne ob treh, dve prav. krasni igri in sicer: »Mati«, dramatska slika v treh dejanjih in »Čarodejna brivnica«, burka v 1 dejanju. K obilni udeležbi prav uljudno vabljeni! Bog živi!

Organistovske zadeve.

Tajništvo Društva organistov za mariborsko škofijo je svoječasno v »Gospodarju« pozvalo vse taiste organiste, kateri že nad 25 let nepretrgoma služijo na eni župniji, da se prijavijo. Do danes se je priglasilo 26 organistov, kateri vsi skupaj služ bujejo nepretrgano 890 let. Torej pri de povprečno na vsakega organista nad 34 let in to neprenehoma na eni in isti župniji. Če pomislimo, kakšne slabe plače dobivajo ti idealni ljudje za svoje delo, moramo pač obćudovati njih vstrajnost in požrtvovalnost. Koliko so ti organisti storili za napredek cerkvene in svetne glasbe, koliko tisoč in tisoč mladih ljudi izobrazili v lepem petju in jih s tem, da so jih privabili v pevske zборе in društva, rešili slabe družbe. In vendar se še do danes ni našel nikdo, ki bi tem zaslužnim možem dal za njihovo požrtvovalno delo kakšno nagrado, ali jim izrekel vsaj kakšno priznanje. Ali res zasluži organist, da je med vsemi stanovi najbolj pozabljen?!

Listnica uredništva.

Št. J a n ž na Vinski gori: Od dveh dopisov smo objavili enega. — Š m a r t n o ob Paki: Zadostuje ustmena zahvala. — O s l u š e v c i: Osebna zadeva, ki ne spada v časopis. — M a l a Nedelja: Od Male Nedelje objavljamo samo naše pri-

reditve in ne našim organizacijam nasprotnih. — Šmarje pri Jelšah: Poročilo prejeli od drugod. — Središče: Eno poročilo o prireditvi zadostuje. — Št. Vid pri Planini: Vaš dopis ni za javnost. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Tožljivo. — Vojnik: Vse res, ko bi ne bilo sodnije, ki bi nas zlasala, ako bi objavili Vaš dopis. — Mala Nedelja: Cela ta prireditev je popolnoma v SDS barvah in radi tega ni za naš list. — Zrkovci: Osebna zadeva, v katero se spušča težko list, ker bi se stvar gotovo obravnavala pred sodiščem.

J. V.

Vzor možu v spomin.

Stebri starih dobro preizkušenih katoliško-narodnih kmečkih hiš lepe velikonedeljske župnije se podirajo. Zopet je usahnila kremenita kmečka korenina, Irgoličevega dobrega očeta z izrazitim, le samo njemu lastnim plemenitim značajem — ni več. Šel je po zasluženem plačilo k Stvarniku, katerega je tako iskreno ljubil.

Njegova zavedna katoliška hiša je izgubila svojega najodličnejšega gospodarja, odkar stoji že stoletja, sodinska občina svojega dolgoletnega župana, ormoški okrajni zastop svojega člana, razne cerkvene ter gospodarske organizacije svojega zvestega sotrudnika, ubožci pa svojega najboljšega očeta. S tem bi bil zadosti označen v splošnih formah njegov blagi značaj, ko bi še ne bilo drugih potez v njegovem življenju, ki so vredne, da se jih spomnimo.

Bil je res Izraelec, v katerem ni zvijače: odkrit napram vsakomur, je brezpogojno isto lastnost pričakoval tudi od drugih. Odlikovala ga je prav posebno še njegova neizmerna ljubezen do rodne grude in s tem do domovine. Ko sem bil lansko leto z njim v inozemstvu, kjer je iskal zdravja, je sicer občudoval krasoto tuje zemlje, a zopet in zopet je pristavil: Lepo je tudi tukaj, pa najlepše in najljubkejša pa je v — Sodincih!

Te ljubezni pa ni imel samo na jeziku, ampak tudi v dejstvih je hotel ovekovečiti svoj lep, vspodbudni vzgled, kako naj zlasti današnja mladina ljubi svojo rojstno vas. Celo mesta v okolici se ne morejo ponášati z vodovodom, njegova rojstna vas, priprosta sicer, a zato tem ljubkejša, ga ima že leta in leta in to po njegovi zaslugi. Rajni g. Irgolič je bil v tem kraju prvi, ki je zasadil pred 30 leti na novo svoje vinograde ter s tem pokazal ubožajočemu kmetu nov vir dohodkov.

Iz njegove domače hiše je izžarevala tudi brezmejna ljubezen do ubogih, zlasti do otrok-sirot.

Neštetim sirotam je bil res pravi krušni oče, vrata njegovega mlina so bila vedno odprta siromakom in kot zaprisežen sodnijski cenilec se je oziral v prvi vrsti na nedoraslo dečico. Mogoče, da se je kot tak komu zameril, a vedno se je tolažil s tem, češ: če tudi sem se vsem drugim zameril, se pa nisem otročičkom in Bogu; cenil sem po svoji vesti.

Da, cenil si, kakor Ti je narekovalo Tvoje blago srce, zato si pa sedaj prav gotovo prejel tudi plačilo, ki Ti ga je pripravilo božje Srce Jezusovo, s katerim si se vsako prvo nedeljo združeval v sv. obhajilu kot vnet član Apostolstva mož.

Rajnik je pa bil tudi vrl narodnjak. V najhujši dobi nemškega šovinizma, ki ga je širil iz Ptujja šnopsarski »Štajerc«, je odločno nastopal za pravice slovenskega kmeta kot človek in kot župan. Slovensko katoliško časopisje je vedno dičilo njegovo mizo. V svoji odločni narodni zavesti bi

Primarij dr. Benčan

specijalist za ženske bolezni in porodništvo očinira
MARIBOR, Aleksandrova cesta 6
(Zadružna gospodarska banka)
od 11. — 12. in 2. — 3. ure.
Tudi ob nedeljah. 670

postal v vojskinem času skoraj narodni mučenik in mučenec ljubezni do sirot. Radi tega, ker se je kot župan odločno zavzel proti volji oblasti za to, da se neki siroti podeli podpora, se ga je začelo sodnijsko preganjati in le slučaj je bil, da tudi njemu ni trebalo piti iz keliha narodnega mučeništva v graških zaporih.

Pri vseh njegovih odličnostih pa se je gotovo najbolj svetila na njegovem značaju njegova skromnost, ki je bila v največjem nasprotju z njegovo veličastno, krepko postavo. Bil je do skrajnosti skromen in ravno s tem je moral imponirati vsakomur, ki je imel z njim opravka. Molčeč sicer, a kadar je govoril, je bil globok v svojih mislih in odločen v svojih besedah.

To je zelo nepopolna slika kmeta-odličnjaka, najboljšega očeta in zvestega sina sv. Cerkve in domovine, katerega zemeljske ostanke smo na Križevu položili na veliko žalost nas vseh in ob ogromni udeležbi ljudstva ter ob asistenci sedmih duhovnikov, katerih prijatelj je pokojnik vedno bil, na velikonedeljskem pokopališču k večnemu počitku.

Irgoličev oče! Saj niste umrli, saj zdi se mi, da še vedno slišim Vaše ljubeznipolne besede šušljati v šumenju pomladanskega listja in cvetja starodavnih sodinskih lip; saj vedno se mi dozdeva, da čujem utrip Vašega plemenitega srca, ki je kljub vsemu bogastvu čutilo s siromakom; toda, oh, če hočem poiskati in stisniti Vašo desnico, ki je toliko dobrega storila svojcem in drugim, tedaj se šele zavem, da je ni več med nami. Pa četudi ste nas zapustili, žal preveč zgodaj, z markantnimi potezami svojega blagega značaja ste v naša srca vlekali svojo podobo tako ostro, da je ne bomo mogli nikdar pozabiti.

Vi oče Irgoličev pa snivajte sladki sen, saj je bila 71letna doba Vašega življenja za Vas le samo en trpljenjapolni dan nesebičnega dela in žrtvovanja. Zapustili ste nam vsem najlepši vzgled in opomin k posnemanju. R. I. P.!

ZA NAŠO DECO Za smeh.

1.

Oče: Tone, zakaj vlečeš mačko za rep, da tako strašno cvili?

Tone: Jaz rep samo držim, mačka vleče z vso močjo!

2.

Mati: Janezek, zakaj pa gledaš tako žalostno na klobaso? Ali je ne maraš?

Janezek: Maram že, ali konca sta tako blizu vkup.

3.

Gost v gostilni: Čujte, gospod gostilničar, kdaj pa gredo vaši pivci zvečer navadno domov?

Gostilničar: Veste, ko ne morejo več hoditi!

4.

Anica: Teta, mati te pozdravljajo!
Teta: Hvala, hvala!

Anica: Teta, mati te pozdravljajo!
Teta: Dobro, dobro, hvala, hvala!

Anica: Teta, mati te pozdravljajo!
Teta: Ali to mi zdaj praviš že kar v tretje!

Anica: Seveda, mati so rekli, da te stokrat pozdravljajo!

Rešitev zadnje uganke: Mrtvaška krsta.

Uganke: Bije, pa nima rok; gre, pa nima nog. Kaj je to? — Kdo vedno kaže, a sam nič ne zna? — Kateri mesec je najkrajši? — Zakaj pojedo bele ovce več hrane kot črne? — Nikdar ni bilo, nikdar ne bo, pa vendar je. Kaj je to? — Vse pomete okoli hiše in vse zastonj. Kaj je to? — Oče vsem svojim sinom kapice da, sam je pa nima. Kaj je to?

Kaj se zgodi z bucikami (= igle z glavico)? Največja tovarna za izdelavo bucik je v Birminghamu na Angleškem. Na dan se tam izgotovi 37 milijonov bucik. V vseh takih tovarnah v Evropi napravijo na dan okoli 84 milijonov bucik. Kaj se pa zgodi s temi bucikami, da jih ni nikoli dovolj? Polomi ali obrabi se jih gotovo le prav malo, največ se jih izgubi. Bucika je tako majhna in neznatna, da jo malokdo pobere, če jo slučajno kje najde. Ako mislimo na prebivalstvo v Evropi, potem je treba, da vsaki tretji človek izgubi na dan po eno buciko in 84 milijonov je tu. Ta izguba znaša dnevno težke tisočake.

Česar se živalim ni treba učiti. — Medtem ko se mora človek pravilni rabi svojih udov, razločevanju predmetov, govorjenju itd. šele polagoma priučiti, prineso živali mnogokatero spretnosti že s seboj na svet. Sicer tudi v živalstvu priuče stare živali mladičem mnogokaj, ali to le v svrhu, da se mladiči hitreje izvežbajo. Mnogi poskusi so pokazali, da imajo mladiči take spretnosti tudi takoj, če se jih loči od mater. Poglejmo si piščance! Ko je pišče v jajcu postalo godno, si napravi samo v jajce luknjo, skoro vselej tam, kjer je jajce bolj okroglo. Ko je pišče zunaj, že po kakih dveh minutah zasleduje z očmi n. pr. kako gibajočo se žuželko. Po dveh do 15 minutah že začne kljuvati po tleh za živežem. Tudi brskanje z nogami je piščetom prirojeno, kajti tudi taka so začeli po dveh do šestih dneh brskati po tleh z nogami, ki tega niso videla od kokoši. Pač pa so brskala ona piščeta prej, če so mogla kokoši pri tem delu videti in posnemati. Nagib za tako brskanje daje najbrž hrpačnost tal. Piščeta, ki so bila vedno na gladkih tleh, niso brskala. Začela so šele tedaj, ko so jim potrosili na tla pesek, ker jih je zbadal v noge. — Ptice plavalke (race, gosi itd.) gredo same v vodo in začnejo prav spretno plavati. To se vidi n. pr. pri mladih račkah, ki jih je izvalila kokoš. Veselo planejo v vodo in plavajo, med-

tem ko teka kokoš ob vodi sem ter tja in se ji vidi, da je v velikih skrbeh. Prirodopisec Hudson je opazoval to-le: Ob ribniku je našel jajce neke vrste divjih rac. Ko ga je vzel v roko, je razpočilo in mladič je mu padel iz rok v vodo. Hudson se je brž pripognil, da bi ga rešil iz vode, a mala živalica je že prav spretno plavala od brega proč. — O svinji sicer ne pravimo, da je posebno bistrega uma. Kljub temu najdejo novorojeni pujski svojo mater takoj, če se jih položi nekaj proč od nje na tla. Takega mladiča so dali nekoč takoj v vrečo in so ga v njej pustili sedem ur. Potem so ga dali blizu svinjaka, v katerem je bila stara žival, na tla in mala žival je tekla nemudoma napram hlevu. — Skoro vse živali poznajo svoje izrazite sovražnike takoj. Angleški učenjak je porinil nekoč roko, ko je bil prej z njo gladil svojega psa, v košarico, kjer so bile štiri, še slepe mačice. Že samo vonj po psu je zadostoval, da so mačice začele čisto razburjeno pihati. Zanimivo je tudi, kako mnogi mladiči podedujejo lastnosti svojih prednikov, n. pr. mladi ovčarski psi opravljajo svojo službo brez navodil, mladi lovski psi zasledujejo divjačino, ne da bi jih bilo treba za ta posel posebej vzgajati. Šele posebnost fine se pri tem poslu jim da pozneje vzgoja. Vse živali, ki živijo v vodi, se gibljejo takoj z isto spretnostjo kot stari, četudi so njih gibi (n. pr. potapljanja) včasih zelo komplicirani. Čebele nabirajo cvetni sok in cvetni prah ter začnejo izdelovati celice takoj, ko so se jim posušila krila, in sicer prav tako spretno, kakor stare čebele delavke. Mnogo žuželk svojih staršev sploh nikoli ne vidi in kljub temu si vse te živali pomagajo skozi življenje. — Nekaj spretnosti je ševeda tudi pri živalih takih, za katere jim je treba še posebnih navodil in vaje. Reči pa moremo, da nadkriljujejo glede hitrosti, s katero se prilagodijo prilikam svoje okolice, človeka prav znatno, ker potrebuje ta celo dolgo vrsto let, preden si more v življenju sam pomagati.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50.

Dne 24. maja 1928 pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 798—801.

100 italijanskih lir za 298.25—300.25.

100 madžarskih pengov za 992.65.

1 ameriški dolar za 56.72—56.92.

100 francoskih frankov za 222.70—224.70.

100 nemških mark za 1358.25—1361.25.

100 čehoslovaških kron za 167.97—168.77.

SEJMI.

28. majnika: Sv. Trojica v Slov. gor.

29. majnika: Ljutomer, Središče, Sv. Ema Mozirje, Marenberg, Laško.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 22. majnika 1928. Prignanih je bilo: 21 konj, 15 bikov, 232 volov, 430 krav in 12 telet, skupaj 710 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 9 do 10 Din, poldebili voli od 7.50 do 7.75 Din, plemenski voli od 7 do 7.50 Din, biki za klanje od 6 do 10 Din, klavne krave debele od 7 do 7.50 Din, krave za klobasarje od 4 do 5.50 Din, molzne in breje krave od 6.50 do 7 Din, mlada živina od 7.75 do 8 D, teleta 12.50 Din. Prodalo se je 335 komadov od teh za izvoz v Avstrijo 64.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso od 10 do 18 Din, teleče meso od 17.50 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 25 Din.

SPOMLADNI MRAZI.

Ledeni možje so letos zopet držali besedo. Mraz je po nekod precej občutno poškodoval vinograde, šadno drevje in žitna polja. Povzročena škoda je zelo različna in se še ne da preceniti. Hvalevredno je omeniti, da so tudi že pri nas začeli posestniki in vinogradniki organizirati jutranje kurjenje proti mrazu, ki je edino sredstvo proti nastopajočemu mrazu. Ponekod, kakor na primer v ormožko-ljutomerskem okraju, je v kritičnih jutranjih urah gosta meglena koprena, povzročena vsled kurjenja, pokrivala gorice in ravnine in je znatno zadrževala nadaljno padanje temperature. V krajih ob Renu, na Nižje- in Gornje-Avstrijskem, koder so mrazovi vsled severnejše lege vse bolj nevarni in bolj pogosti, je organizacija jutranjega kurjenja razvita do zadnje podrobnosti. Tako piše n. pr. deželni poslanec in predsednik nižjeavstrijskih kmetovalcev dr. Fran Hengl v »Agrarnem centr. poročilu«: »Brez organizacij proti spomladnim mrazom, ki so se ustanovile v okrilju posameznih vinarskih društev, bi tudi nižje ležeči vinogradi v še večji meri postali žrtev mraza. Vsled zgodnjega kurjenja pa se je posrečilo v posameznih pogorjih zabraniti nadaljno padanje temperature za 1—2 stopinji C, kar je bilo pač odvisno od več ali manj intenzivnega dela. Tako se je n. pr. v vinogradih XIX. okraja v noči na 12. t. m. kurilo skozi pet ur ne le na stotine navadnih ognjev, ampak se je na 1500 mestih porabilo tudi 12.000 kg s terom impregniranih snovi.« — V bodoče se bomo tudi mi morali še bolj pripraviti na vsakoletne grozeče nevarnosti vsled pomladnih mrazov.

Gospodarska obvestila.

VINOGRADNIKI!

Franjo Gnilšek, vinotržec v Razlagovi ulice št. 25 v Mariboru, ima v zalogi večje množine rezanega in kalanega kolja od 30 par naprej komad. Sprejema tudi dobro vino v za meno za kolje. Vinogradniki, poslužite se te ugodne prilike in kupite kolje pri našem pristašu Gnilšku!

Kmetijski tečaj za učitelje. Marib. oblastni odbor hoče pomagati učiteljem, da se usposobijo za vodstvo kmetijsko-nadaljevalnih šol na deželi. V ta namen priredi za učitelje, ki bi se hoteli posvetiti temu ideal-

nemu delu, tritedenski kmetijski tečaj od dne 9. do 28. julija t. l. na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Udeleženci imajo stanovanje in hrano na Vinarski in sadjarski šoli proti plačilu 700 Din, polovico te svote plača oblastni odbor. Prosilci morajo imeti usposobljenostni izpit. Pri sprejemu se bo predvsem oziralo na one prosilce, ki so že delovali na kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Oblastni odbor bo v bodoče podpiral le samo one kmetijsko-nadaljevalne šole, ki jih vodijo učitelji, kateri so se udeležili kmetijskega tečaja v Mariboru. Udeleženci naj se priglasijo do 15. junija t. l. na oblastni odbor v Mariboru.

Gospodinjski tečaj za učiteljice. Mariborski oblastni odbor hoče pomagati učiteljicam, da se usposobijo za vodstvo gospodinjsko-nadaljevalnih šol na deželi. V ta namen priredi za učiteljice, ki bi se hotele posvetiti temu idealnemu delu, štiritedenski gospodinjski tečaj od 9. julija do 4. avgusta t. l. v zavodu čč. šolskih sester v Mariboru. Udeleženke imajo hrano in stanovanje pri čč. šolskih sestrah proti plačilu 1000 Din, polovico te svote plača oblastni odbor. Prosilke morajo imeti usposobljenostni izpit; pri sprejemu se bode predvsem oziralo na one prosilke, ki so že delovale na gospodinjsko-nadaljevalnih šolah. Oblastni odbor bo v bodoče podpiral samo one gospodinjsko-nadaljevalne šole, ki jih vodijo učiteljice, katere so se udeležile gospodinjskega tečaja v Mariboru. Udeleženke naj se priglasijo do dne 15. junija t. l. na oblastni odbor v Mariboru.

Poučni gospodarski izlet so priredili Šmarčani dne 20. maja v kmet. šolo v Št. Juriju pod vodstvom posl. g. Turka. Lep je bil dan za vse udeležence in gospodarsko napreden in marsikateri je obljubil, zboljšati si svoje posestvo, hleve in govejo živino po navodilih gospodov, ki so vodili ogled in obenem razlagali pomen in korist vzornega gospodarstva. Udeležencev je bilo okoli 80, katere je pozdravil prisrčno in z veseljem gospod ravnatelj. Zelo so bili udeleženci veseli, ko jih je pozdravil gospod oblastni odbornik Zupanič z g. ravnateljem Gračnarjem. Vidi se, da se oblastni odbor v čisto drugi smeri zanima za napredek kmetijstva, kakor se je nekaj. Za podobne izlete se moramo zanimati in se bomo prirejali tudi za druge župnije šmarskega okraja.

Loče. Na binkoštni torek, dne 29. maja, je v Ločah pri Poljčanah veliki živinski in kramarski sejm. K obilni udeležbi se vabijo kupci in prodajalci!

DOPIŠI

Marenberg. Po skoro šestmesečnem zimskem spanju se je prebudila narava k novemu življenju. Pusta zima se je umaknila cvetoči pomladi, lepo dišeči zeleni majnik je tu! V tem času človek rad pohiti v prosto naravo, da za malo časa pozabi bridko-

sti in težave življenja. Tako smo v soboto, dne 12. maja in v nedeljo, dne 13. majnika pohiteli k Sv. Pankraciju na Remšniku. Brezdvomno je poleg Sv. Duha na Ostrem vrhu Sv. Pankracij, oziroma Kapunarjev vrh na Radelju najlepša razgledna točka ob celi slovensko-nemški meji na Štajerskem. Poleg priprostega ljudstva je prišlo tudi mnogo izobraženstva iz obeh držav in obeh jezikov. Tudi spomin sv. Janeza Nepomučana se je obhajal v dneh 16. in 17. velikega travna ob lepem vremenu prav mo, da se vrš na binkoštni ponedeljek, dne

Sv. Benedikt v Slov. gor. Da se gibljemo, pričajo naše prireditve. V nedeljo, dne 6. maja, smo se kljub slabemu vremenu v velikem številu zbrali v naši dvorani pri akademiji naših Orlov in Orlic, ki je zelo lepo uspela. — Na praznik Kristusovega vnebohoda je po rani in pozni službi božji govoril zelo zanimivo o sadjarstvu g. kmetijski sreski referent Zupan, istega dne popoldne pa je zbral g. Juvančič naše čebelarje, da jih navduši za stanovitno čebelarjenje kljub vsem neugodnostim. V nedeljo, dne 20. t. m., pa nas je obiskal g. poslanec višji živinozdravnik Pirnat iz Maribora ter nam nad vse poučno razložil temelje umne živinoreje na zjutrajnem shodu, popoldne pa je mnogoštevilnim ženam in mladenkam poročal, kako naj postopajo, da bode bolj uspešna naša svinjereja in kurjereja. Prav iskrena hvala vsem gospodom predavateljem! Živa beseda sega v srca. Naj obrodijo ti shodi obilo sadu!

Veržej. Na binkoštni ponedeljek, dne 28. maja, se bo obhajal v Marijanišču praznik naše nebeške mamice Marije Pomočnice. Kakor vsako leto, tako tudi letos, naj bi bil ta praznik triumf Marije Pomočnice. Služba božja se bo vršila pod milim nebom. Popoldne med petjem in sviranjem domače godbe se bo premikala procesija s prekrasnim kipom Marije Pomočnice, ki smo ga pred kratkim blagoslovili. Pridite v velikem številu. Marija ima pripravljenih bogatih darov za vse!

Ormož. Zadruga elektrarna in njeno gospodarstvo. Gospodarsko napredni možje v našem mestu so si leta 1923 izmislili, da je treba naprednemu mestu električne razsvetljave. Do tedaj so v temnih nočeh gorele po mestu petrolejke, po hišah pa so si morali, če ni bilo dobiti petroleja, včasih pomagati tudi s treskami. Da bi se tem nedostatkem odpomoglo, so ustanovili zadrugo elektrarno, ki naj bi električni tok sama proizvajala in ga oddajala zadrugnikom. Meščani so verjeli lepim besedam, kako bo luč poceni in seveda pristopili. Tudi ormoška občina je pristopila kot zadrugnica. Ni pa nikdar o tem sklepala, da je ona ustanoviteljica zadruga. Prvi možje načelstva in nadzorstva so bili ustanovitelji zadruga, po zakonu registrirani in so s tem prevzeli nase tudi vso odgovornost za neuspehe ali uspehe zadruga. Skraja so računali na okoličane, ti pa so le v pričlem številu pristopili. Ustanova je bila draga, zato je obratnega kapitala zmanjkalo. Možje so rekli, naj posodi denar občina. Občinski možje so prodali njive in še najeli posojilo ter velikodušno priskočili zadrugi na pomoč. Trdili so, da je posojilo v znesku 250.000 Din varno naloženo. Manjšina je protestirala, napredni gospodje pa so se zatekli k § 38 obč. reda in je tudi šlo. Možje prvega načelstva in nadzorstva bi bili morali podpisati občini zadolžnico, pa je niso. Pozneje se je dognalo, da je bilo posojilo izplačano v obliki deležev. S tem je občina po pravilih prevzela 10kratno jamstvo za zadrugo elektrarno. To je bilo leta 1925. Eno leto pozneje so sklenili novi možje okrog zadruga (stari so odstopili) najem posojila v Pokojninskem zavodu v Ljubljani v znesku 600.000 Din. Jamstvo je zopet prevzela občina proti volji manjšine. Iste ob-

Advokat dr. MIHAEL STAJNKO

je prevzel odvetniško pisarno pokojnega g. Dr. Radoslava Pipuš ter je preselil svojo odvetniško pisarno iz Aleksandrove ceste št. 39. v prejšnjo odvetniško pisarno

Dr. Radoslava Pipuš v Mariboru Aleksandrova cesta št. 10.

664

veznosti je prevzela ter deleže za 250.000 D votirala baje tudi okrajna posojilnica v Ormožu. Tako bi znašala pasiva zadruga elektrarne z manjšimi deleži vred okrog 1.200.000 Din, če ne več. Med aktiva spada cestno omrežje in dinamo s parnim pogonom. Koliko pa so vredni ti predmeti, znajo Ormožani na prste prešteti. Med tem je falska elektrarna prevzela dobavo električnega toka, ki stane pri njej 2.50 Din pro kilovat, zadruga elektrarna pa prodaja svojim zadrugnikom kilovat po 8 Din in je še kljub temu dolžna občini vse obresti od posojila v obliki deležev po 250.000 Din. Kdo sedi sedaj v načelstvu zadruga, tega ne vedo niti vsi občinski odborniki, dočim bi občina z največ deleži morala imeti pri zadrugi prvo besedo! Tudi se ni še pri seji predložila zadruga bilanca. Vso odgovornost za nastale dolgove nosijo možje prvega načelstva, to je ustanovniki zadruga, nikdar pa ne občina. Mnogo je občanov, ki nimajo električne luči, a zanjo morajo plačevati. Res potrpežljivi so naši občani. — A. B. ...nič.

Polenšak pri Ptuj. Pridno se oglašja smrt tudi pri nas na Polenšaku, a ne izbira prav nič, je kakor že pravi stari pregovor: stari mora, mladi zna umreti! Kar zaporedoma je pokosila tri sosedo v občini Sloni: Pukšič Marijo, Šoštaričevo babico ter pridno mladenko, prednico Dekliške Marijine družbe, M. Nemec, je bila lepega poštenega življenja in vedenja. — Ob sprejemu naših novih zvonov jih je še prav pristrčno pozdravljala, kakor tudi lansko leto ob času birme prezvišenega nadpastirja. A danes pa že sladko spavaš, ni ti sicer bilo usojeno, da bi te na tvoji zadnji poti spremljale tvoje družbenke, sotovarišice, ker umrla si v mariborski bolnici in si tudi tam pokopana. Kakor je bilo tvoje življenje nežno, neomažeževano, tako te je gotovo Kraljica majnika sprejela v svoje naročje, kjer uživaš večno veselje, pokoj tvoji duši!

Polenšak. Ni še od tega dolgo, kar je nanesel slučaj, da sem bil navzoč, ko je en posestnik preklinjal lisičji zarod. Letos mu je lisica ugrabila in seveda tudi odnesla eno kokoš in par piščancev. Čisto gotovo bi mu jih pobrala vse, a je k sreči pritekel gospodar ter lisico od pokolja pregнал v bližnji gozd. V tem mesecu bo prodaja lova tudi za naš Polenšak in želeti je in tudi zahtevamo, da činitelji občin zahtevajo od najemnika lova, da ga dobi le pod tem pogojem, da v kratkem času to zverjad pokonča. Že itak ni posestnika v župniji, kateremu bi ne napravila ta zverjad občutne škode, ker imajo lisice prav lahka skrivališča po naših obsežnih gozdovih. Opozarjamo naše gospode župane, da nastopijo s pismenimi vlogami, podpisanimi od občinskih odborov, na dan prodaje lova ter zahtevajo od kupca takojšnji pokolj te kmetu škodljive zverjadi. Ako se ne obveže tega storiti, naj tudi lova ne dobi. Mi ne moremo in tudi nismo dolžni, gojiti kokoši in piščance za te požrešne lisice. Na vsak način pa bomo z naprej zahtevali od najemnika lova, da nam škodo, prizadeto od lisic, mora poravnati, kar itak predpisuje lovski zakon!

Trgovišče pri Veliki Nedelji. Pri občinskih volitvah je zmagala SLS in je bil izvoljen za župana pristaš SLS g. Posavec.

Nazarje. Tukajšnje delavstvo od žage ljubljanske škofije si je ustanovilo svojo hranilnico. Prostor za hranilnico, kakor tudi potreben les za pohištvo je poklonil tukajšnji gospod ravnatelj inž. A. Žumer, za kar se mu izreka najboljša zahvala! Zelelo bi se, da bi se naši delavci v večjem številu posluževali prilike, ker se lahko nalaga tudi v manjših zneskih. Ker je denar ravnotako varen, kakor v drugih tukajšnjih hranilnicah, zato se priporoča tudi nečlanom za obisk!

Št. Janž na Vinski gori. Slovesnost, ki jo je priredilo naše prosvetno društvo v proslavo 700 letnice škofije je v vsakem oziru nad vse krasno uspela. Z velikim razumevanjem je zapel pevski zbor globoko občuteno pesem: Gor čez izaro. Predavanje o turških bojih naših pradedov iz Štajerske in Koroške nam je odkrilo vse njihovo krvavo in nekrvavo mučeništvo in dejstvo, da je slovenski narod najbolj Marijin, ker mu je bila Marija v teh bojih največja pomočnica in rešiteljica. Seznanili smo se z zgodovino tako priljubljenega Marijinega svetišča v Petrovčah, ki datira iz turških časov, zvedeli smo o pomenu vsakodnevnega zvonenja ob 7. in 12. uri (ponekod ob 11. ali 12. uri). Kar smo slišali o turških grozotah pri predavanju, smo gledali in takorekoč sami doživeli pri uprizoritvi igre: »Miklova Zala«. Vsi igralci brez izjeme so bili na mestu, zato pa občinstvo ni štedilo s pohvalo. Zaslužilo so jo posebno Zala, Mirko, Mihej, Tresoglav, Iskender, Davorin in Almira. Dvorana je bila natrpano polna in mnogo domačega občinstva je moralo oditi. Pri tem moramo pohvalno omeniti, da so domačini pokazali plemenito gostoljubje in gostom odstopili dvorano in sedeže.

Št. Jurij ob južni žel. V soboto, dne 19. t. m., ob pol sedmih je umrla na Kamenu Marija Ungar v starosti 78 let. Bila je dobra žena in vzgledna mati ter so imela v njej in njenih otrocih naša katoliška društva krepko oporo. Bog ji bodi plačnik! Preostalom pa naše sožalje!

Št. Jurij ob južni žel. V soboto, dne 19. t. m., okoli 4. ure popoldne, smo imeli hudo nevihto. Lilo je, kot bi se bil oblak utrgal. Posebno veliko škode je v trgu in Dolecu, kjer je z njiv pobrala voda ravno kar vsejan fižol, koruzo in krompir, ali pa ga zasipalo z blatom.

Šmarje pri Jelšah. Kdorkoli je hodil skozi Šmarje ali proti Sv. Roku, se spominja gotovo enonadstropne hiše nad trgovino in nad župnišče. Poleg cerkve je to pač gotovo najstarejše poslopje. Do leta 1804 je bila ta hiša župnišče, do pozidanja sedanje nove šole pa — tedaj blizu sto let — dvorazredna šola in nadučiteljevo stanovanje. Do izbruha svetovne vojne je še zvesto služila obema občinama, dokler ji niso začele pešati moči in njene glave proti zemlji siliti. Ker ji ni bilo več pomoči, se je dvestoletna častitljiva starka udala usodi in določila, da se njena zapuščina: opeka, kamenje, pesek, tramovje in drugo vporabi pri popraviljanju župnijske cerkve in obzidavanju podaljšane pokopališča. Ko prideš, ljubi popotnik, zopet tusem, gledat znamenite kapele in občudovat prekrasno romarsko cerkev Sv. Roka ter opravljat svojo pobožnost, boš našel popravljeno cerkev Matere božje, prazen pa prostor, kjer se je nekaj ponosno dvigala šmarska šola in je modro v nji gospodaril vsem starim Šmarčanom nepozabni nadučitelj in izborni organist Brinšek. Tako se pač vse tudi tukaj spreminja, toda spomin na to šolo ostane v popravljeni cerkvi in hvaležnost do bivšega njenega vrlega gospodarja in vseskozi krščanskega vzgojitelja ohrani časten prostor v naših

srcih. Naj bi le tudi še dobri župljani zvesto pomagali pri začetnem delu ter se spominjali svoje župnijske cerkve ob veseilih in žalostnih dogodkih in še posebe v svojih volilih in zadnjih določilih.

Šmarje pri Jelšah. Vkljub skrajno težkemu gospodarskemu položaju in denarni stiski smo se odločili, temeljito popraviti svojo zelo hirajočo župnijsko cerkev. Tlak je bil prenizek in prevlažen, voda je pritisakala v cerkev od vseh strani, leseni oltarski uastavki so piravi in popolnoma nerabni, in po popravilu vzdihuje tudi streha in stolp. Delo vodi konkurenčni odbor z načelnikom g. Skaletom. Začasno se vrši služba božja v prvotni »škapulirski« kapeli in deloma pri Sv. Roku. Stroški popravila bodo visoki, poprava pa se vendar ne bo poznala veliko, če se ob enem ne bo tudi poskrbelo za notranjo oplešavo. Orglje še zdaj kažejo vsled vojne izpraznjene omare, na stropu se je polovica slikarije odluščila, treba bi bilo novega velikega oltarja, ki bi pa naj stal na primernejšem mestu od sedanjega, treba pa tudi obhajilne mize za tako močno obiskovano župnijsko in romarsko cerkev. Dobro voljo imamo pač vsi in bomo storili po svojih močeh. Toda reveži smo vsled zaporednih slabih letin in tudi letošnje upanje na dobro letino nam je huda slana pobrala. Znabiti pa se nas spominjajo naši rojaki in prijatelji tu in v tujini, odprejo roke in srce ter nam velikodušno pomagajo izvršiti prepotrebno delo in dostojno ozaljšati hišo Marjino. Bog nas usliši!

Šmarje pri Jelšah. Čudni smo, kaj ne, g. urednik? Vi kot naš rojak in prijatelj nas dobro poznate in veste, da se med nami mnogokaj zgodi, kar bi zanimalo tudi druge ljudi. Pričakujete dopisov, prigovarjate in dregate, pa jih ravno le iz našega kraja ni, dočim Vam jih iz drugih kar deži in mrgoli. Vem, da to ni lepo od nas. Pa nikar ne mislite, da pišemo zato v katere druge liste, ki jih pa tukaj kolikor toliko iščete zastoj. Le našega »Gospodarja« se držimo, ki ima tukaj do 200 naročnikov. Da pa ne opisujemo naših vsakdanjih dogodkov in malenkostnih izrednosti, povzročajo naše mišljenje, da bi to drugih ne zanimalo, še bolj pa naša silovita zaposlenost na polju in v vinskih goricah. Toda, kar še ni, se pa lahko še zgodi. Za danes Vas le še obvestim, da smo dne 13. maja 700letnico obstoja lavantinske škofije prav slovesno obhajali v cerkvi s primernim nagovorom, posebej še pa v Katoliškem domu z navdušenim tozadevnim govorom monsignora Vrežeta iz Maribora in z vprizoritvijo igre v petih dejanjih »Lovski tat«, ki jo je naša orlovska mladina vrlo dobro pogodila.

Sv. Ema. Dne 11. majnika je za vedno zatisnila svoje trudne oči in zaspala v Gospodu dobra in ugledna mamica Jožefa Hainšek v Jerčinem, po domače Martinekova Pepka, in je bila slovesno pokopana v nedeljo, dne 13. maja, po rani sv. maši ob veliki udeležbi hvaležnih faranov. Pokojnica je bila vedno mirna, poštena in blagega značaja in vedno naročnica kršč. listov. V slovo ji je zapel šentemski cerkveni pevski zbor na pokopališču lepo žalostinko. Počivaj v miru, nepozabna nam mamica! Blag ti spomin!

Sromlje pri Brežicah. J.: Ti si pa res pravi prerok, še vremenski prerok nisi, kaj še, da bi o občinski volitvi prav prerokoval! Ali ne vidiš, da se je ravno nasprotno zgodilo, kakor si dal zapisati v »Kmetijskem listu«, namreč, da bo pri občinski volitvi 6. maja za klerikalce tako hud potres, da bodo za polovico padli. Tudi na shodih doma in drugod si govoril, da bo klerikalcem pri nas odbila smrtna ura, ker bo samostojna zmagala. Zdaj pa imaš, ko si sam napravil tako sramoto, da so klerikalci pri občinski volitvi dobili 124 glasov in samo-

stojni pa samo 102. Ti si res slab general, ker pri vsakih volitvah prekucneš našo samostojno v blato. — A.: Res se sramujem, da smo tako grdo propadli, toda ti si kriv, ker si me nagovarjal k temu, naj jaz vzamem vajeti samostojne v roke, da bo potem šlo. —

Opozarjamo cenjene čitatelje, da smo priložili današnji številki kot prilogo pregled za nakup srečk drž. loterije pri sloveči tvrdki R. D. Manok v Beogradu.

Rešitev ugank: Iz konopnine v jelovino, iz jelovine pod pečino, izpod pečine v jelovino in nazaj v konopnino — to pot dela žito v mlinu. — Čevljarju se najbolj gnusi brus, ker pljuje nanj. — Podnevi spi, ponoči čuje, kri pije in čreva je — petrolejka na tvoji mizi. — Čudovito samooko je — solnce.

Nove uganke: Je sodček brez obroča, v njem je dvojne vrste moča, kaj je to? — V gozdu rojeno, v hlevu vzgojeno, v hiši ga za uhočtepejo, komu se tako godi? — Imam ne daleč gozd teman, pod katerim breg leži strman, pod bregom sta studenca dva, ki v noči se zapirata. Pod njima stoji široki panj, ki ne gredo čebele vanj. In brž pod panjem je rdeč malen, v katerem melje zobčast kamen. Za kamnom stoji mlinarica, dobro skrita pod mesena lica. Kaj pa je to? (Poslala Zupan Štefka.)

Gostilna »Pri Oslu«. Franček-pijanček je hodil v sosednjo vas v gostilno »Pri Oslu«. Nekoč pa je zašel v nasproti stoječo gostilno. Ker pa je Franček dober gost, je stopil gostilničar za njim in mu je na uho povedal: »Franček, kam si zašel! To ja ni moja gostilna! Jaz sem vendar pravi Osel!« — To je Frančku tako ugajalo, da se je napil pri nepravem in dodal še pri pravem Oslu.

Janezek si zna pomagati. Oče: »Pa kako moreš jesti tako nezrelo sadje, Janezek?« — Sinček: »Vi tega ne razumete! Tri taka nezrela jabolka mi pripravijo — šolski dopust!«

Koliko in kaj pojemo? Učitelj: »Vsak državljani poje na dan 1 kg mesa!« — Jožek je zmajal z glavo in ježno pogledal. — Učitelj: »Kaj ti je? To pravi statistika!« — Jožek: »Če bi dobil tistega, ki je one kilograme, ki bi imeli priti na mene, to bi ga!«

Ni nič hudega! Zdravnik pri nesreči: »Tri rane so. Ena je sicer res smrtna, dve pa sta, hvala Bogu, prav majhni in nič nevarni!«

Če je žena na dopustu. Gostilničar: »Zakaj pridete sedaj šele ob 10. uri zvečer v gostilno?« — Gost: »Žena je na dopustu in mi ob pol desetih telefonira, če sem doma!«

Slabo se je opravičil. Profesor: »Včeraj sem vas videl priti iz gostilne; to je vendar prepovedano!« — Dijak: »Vem, sem pa tudi šel samo po dežnik, ki sem ga prejšnji dan tam pozabil!«

Pri zobozdravniku: »Za božjo ve-

ljo! Čisto zdrav zob ste mi izdrli!« — Zobozdravnik: »No, da vas potolažim, vam pa za ta zob ne bom ničesar računil!«

Zakaj se hoče poročiti. Bogat oče revnemu snubcu: »Kaj, vi se hočete poročiti z mojo hčerko, pa še toliko nimate, da bi sebe preživljali!« — Snubec: »Pa ravno radi tega se hočem poročiti!«

Je bil zadovoljen. Sodnik: »Tega potnika ste popolnoma izropali. On sam pa ne ve, koliko je imel. Povejte vi, koliko je bilo denarja?« Ropar: »S slučajem sem bil popolnoma zadovoljen!« —

Stara obleka je še za rabo. Žena: »Danes sem dala siromaku tvojo obnošeno obleko, saj je prav?« Mož: »Kaj pa si za božjo voljo naredila?« Žena: »Saj je ne boš več rabil!« Mož: »Pač, pač! Oblekel sem jo, kadar sem šel davke plačevati in sem vedno kaj zgihlal!« —

Preveč kazni. Sodnik: »Zaradi goljufije vas obsodimo na 5.000 Din kazni!« Obtoženec: »Gospod sodnik, to je pa preveč, saj meni potem skoro nič ne ostane!« —

Kaj je veter? Učitelj: »Kaj je veter?« Učenec: »Veter je zrak, kateremu se zelo mudi!« —

Novi otrok v družini. Nežika je zagledala novorojenega brata, ki pa je krepko jokalo: »Mamica, odkod pa se je ta vzela?« Mamica: »Iz nebes smo ga dobili!« Nežika: »No, ni čudno, da da so ga vrgli iz nebes, ko tako grozno kričal!« —

Trinajst — nesrečno število. Janezek je zagledal na mizi skledo jabolk. Prešteje jih. Bilo jih je trinajst. Hitro poje eno. Ko ga mati dobi, se Janezek hitro opraviči: »Glej mamica, bilo jih je trinajst, to je nesrečno število in eno jabolko je moralo — umreti!« —

Pameten vajenec. Vajenec pride po meso: »Prosim, dajte mi trdega in žilavega mesa 1 kg!« Mesar ga vpraša: »Zakaj pa takega?« Vajenec: »Če date lepo meso, tedaj ga mojster in gospodinja sama pojesta, tako pa jaz večino dobim!« —

Kopali se bodo. Majhnega sinčka je peljala mati seboj v cerkev. Sinček je zagledal angeljčke na altarcu in rekel: »Glej, mamica, angeljčki se bodo kopali, so ze slajčke slekli!« —

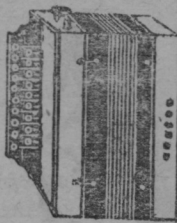
(Vse te so »Iz otroških ust«, knjige, ki naj je nihče ne pozabi naročiti iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Knjiga stane I. del Din 8.50.)

Če Franček-pijanček kadi. Zvečer pride Franček-pijanček domov z gorečo cigaro v ustih. Ko pride do vrat, vzame cigaro iz ust in začne vtikati v ključavnico in obrača cigaro v ključavnici. Kar pride Jaka Spaka in mu pravi: »Kaj ti s cigaro vrata odklepaš?« Franček-pijanček v strahu: »Sem pa menda ključ pokadil!« —

Pevski zbori! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

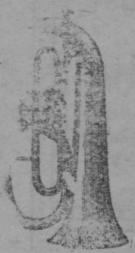
FR. PERC, MARIBOR, GOSPOSKA UL. 34

Pozor!

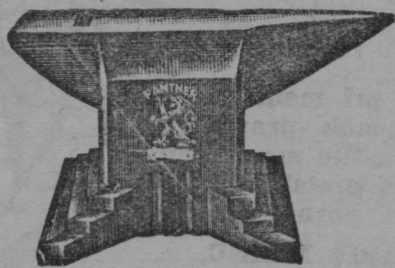

Trobente, krilorože, krilorože za bas, evfonije, helikore (signalne roge) itd. popravljamo začeniši s 1. julijem v svoji specialni delavnici, Slovenska ul. 28. Tudi ročne harmonike, brači, vijoline, gitare, klarineti itd. se popravljajo v naši delavnici. Ročne harmonike in druge instrumente narejamo po želji tudi na novo. Pošiljajte nam vedno na popravilo in priobčujate to svojim prijateljem. 650

Pozor!

JETIKA se zdravi in ozdravi v za-
vođu dr. Pečnik-a, pošta
Rogaška Slatina, okolica.
Zahtevajte prospekt. 632

Vulkan in Turške kose

se dobijo v trgovini železnine

Korāžija

MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 42.

Priporočam tudi izvrstne brusne kamne, motike, vile za gnoj in steljo, srpe, nagrobne križe, vsakovrstno železje, orodje, traverze in apno po nizki ceni in s solidno postrežbo. 663

Priložnostni nakup

Gostilna

na najprometnejši točki, brez konkurence, z točilnico, 2 velikima posebnima sobama, salonom, tujskimi sobami, velikim stanovanjem, se proda radi bolezni. Iztoči se čez 300 hl vina, neverjetno veliko piva; nad 100 abonentov. Kupec ne plača nobene posredovalnine. Informacije daje Fran Korent, Maribor, Smetanova ulica 48. 662

Hiša z vrtom v Podgradu 12 pri Gornji Radgoni na prodaj. Vprašati je pri Janezu Zupan, Ihova, p. Sv. Benedikt v Slov. gor. 666

V najem se vzame posestvo v okolici Maribora. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »5 let«. 661

Rodovitno posestvo, z 3 orali vinograda, velik sadonosnik, njive, travnikov za 10 glav živine, 3 hiše, 1 uro od Maribora oddaljeno na prodaj. Natančneje v trgovini, Maribor, Grajski trg 2. 640

Iščem lepo rodovitno posestvo v prijaznem kraju Dravske ali Šaleške doline v ceni do 75.000 Din. Ponudbo pričakujem na naslov, katerega hrani uprava lista. 654

Kdo sprejme mlado slepo dekle za čas počitnic. Opravljala bi lažja gospodinska dela, oziroma pazila na otroke. Ponudbe na upravo Slov. gospodarja pod »Slepac«. 557

Oženjen mož, z enim otrokom, zmožen vseh poljskih del, želi priti za mamerja; gre tudi za hlapca ali nočnega čuvaja. Naslov v upravi lista. 672

Kupim jajca za valenje od rujavih jerebičar ali od plimelke, sulmtalke, bachs. Sturm, Janez, Gorenja vas 1, nad Škofjo Loko. 671

Učenec za steklarsko obrt se sprejme. Ivan Dežman, steklar, Maribor, Vrbanova ulica 2. 658

OBCNI ZBOR

HRANILNICE IN POSOJILNICE V ŠT. ILJU V SLOVENSKIH GORICAH

se vrši v nedeljo, dne 3. junija 1928 ob 8. uri zjutraj v Slovenskem Domu z naslednjim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaključka za leto 1927.
4. Slučajnosti.

660

Odbor.

VABILO

na

redni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE PRI SV. JURJU OB JUŽ. ŽEL., r. z. z n. z., ki se bo vršil v nedeljo, dne 3. junija 1928, ob pol 8. uri dopoldne v njenih uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za 1927.
4. Volitev enega člana načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

NB. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor na istem mestu in po istem dnevnem redu, ki ima v smislu njenih pravil pravico, veljavno sklepati ob vsakem številu navzočih članov. 674

Načelstvo.

Prodaj posestvo s kovačijo na glavni cesti Ptuj—Maribor. Cena 60.000 Din. — Janez Bezjak, Hajdoše 74, pošta Ptuj. 673

Viničar se sprejme. Vpraša se pri I. Posch, Maribor, Koroška cesta 20. 675

Zdravo stanovanje, 3 sobe in kuhinjo išče lekarnar Minařik, Glavni trg 12. 590

Sprejemem takoj pošteno deklo za oskrbovanje živine. Anton Puhar, posetnik v Očeslavcih. 633

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

I.

CVETJE IN SLANA.

Ljubezen bila mi je še neznana,
Dejal sem, da je v njej samo veselje;
Zdaj vem, kakova nje je grenka hrana.

Levstik.

Slovenske gorice — kako ste vendar lepe! Hribček za hribčekom se dviga iz tal, zgleda kakor bi bili to strnjeni valovi morja, ki je odteklo pred davnimi časi. Oj vinogradne gorice, kako ste mične, ljubke z vašimi belimi hrami po vrhovih, obširnimi vinogradi in bujnimi sadonosniki. Biser ste cele pokrajine, poezija vas obdaja, tako lepa, tako bujna!

In vmes gradovi, veličastni, mogočni, žive priče, da so tudi tukaj bili graščaki, ki so gospodarili nad slovenskim ljudstvom, ki je zdihovalo pod težkim jarmom, v katerega je bil vprežen tukajšnji rod.

A minulo je vse!
Glej tam na malem griču tako pričo — grad Hrastovec!

Visoka je stavba, črno je zidovje in temno gleda dol v dolino in tja čez zelene hribe in vinske gorice, kjer veselo prepevajo fantje in dekleta, ko rahljajo zemljo, da trta tem boljše obrodi. —

Bilo je v drugi polovici meseca aprila leta 1599. Nenavadno toplo je sijalo solnce celi dan, da so potihnil po gajih veseli krilatci in čakali, da zapihlja rahel veter od zapada. Tam nad Kozjakom so se začeli zbirati temni oblaki, vedno višje in višje so vzdigovali svoje črne glave, katerih robovi edino so še žareli od žarkov zahajajočega solnca. Neka tajnostna tišina je navdala celo naravo. Od daleč se je čulo zamolklo grmenje. Podložniki, ki so delali na polju, so gledali plaho proti zapadu, so pospravili svoje reči, položili motike na ramo in odhajali hitro vsak proti svojemu domu, hlapci in dekleta pa so stopali po složni poti proti gradu Hrastovec, da najdejo zavetje pred bližajočo se nevihto.

Mirno je še bilo vse, a le za trenutek. Tam po cesti, ki vodi po klancu v ravnino proti Sv. Lenartu, se je dvignil gost prah, mogočni

zmiraj sveže in cement kupite
najceneje pri staroznani tvrdki
H. ANDRASCHITZ,
Maribor, Koroška c. 550

APNO

Denar naložite najboljšje in najsigurnejše
pri

Južnoštajerski hranilnici v Celju

v lastni hiši Cankarjeva ul. št. 11, nasproti pošte — popularno varni zavod.
Ustanovljen leta 1889 od okrajev Gornji Grad, Sevnica, Šmarje pri Jelšah,
Šoštanj in Vransko, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Znaten rezervni
zaklad. Vsakovrstna posojila pod zelo ugodnimi pogoji. 8

Nove stolpne ure

dodela in popravlja

Berthold Ignac

v Arnušu (Ehrenhausen).

Za priporočilo naj bodo v zadnjem času dodelane nove stolpne ure za Svetinje, Svečino, Cirkovce, Malo Nedeljo, Štrigovo, Rackanižo, Sv. Tomaž pri Ormožu, Sv. Barbaro v Halozah, za Sv. Andraža, Artiče, Stoperce, za Sv. Ano v Slov. gor., Marijo Snežno, Negovo, za Sv. Benedikt, Sv. Vencesl., Sv. Lovrenc v Slov. gor., za Leifling, Sp. sv. Kungoto, Ribnico, Šoštanj, za Sv. Mihaela, Žiče, Sv. Florjan, za Sv. Štefana in

Sv. Ilj in še za mnoge druge cerkve. Moj oče, stric in stari oče so dodelali v teku 70 let nad 300 stolpnih ur.

667

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sočutja povodom smrti našega gospoda župnika

Alojza Lebna

izrekamo svojo srčno zahvalo vsem, ki so rajnega tolažili v njegovih zadnjih dneh in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala častiti duhovščini za vodstvo pogreba, premnogim darovalcem vencev, deputaciji župnije Polčane, tukajšnjemu cerkvenemu in šolskemu povskemu zboru za ginjaive žalostinke, zastopnikom občinskega odbora in prav iskrena zahvala gos. župniku Božičku iz Kamnice za vse v srce segajoče besede. Bog plačaj!

Sv. Križ nad Mariborom, 20. maja 1928.

669

Žalujejo ostali.

Cunje,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljše

A. Arbelter, Maribor, Dravska ul. 15.

Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

V vsakem petem paketu sladne kave Viktor Jarc, po pol kg zdravstvene ki je izvrstne kvalitete, se nahaja 2 Din v gotovini za premijo. 83

Vsako množino svežih jajc prevzame celi dan, sedajna cena za komad najboljša 1 Din, jajca ne predrobnata. Samo pri veletrgovini sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta 126—128, Ivan Göttlich mlajši. 593

Kose iz najfinejšega jekla, zajamčene, srpe in brušne kamne, kakor tudi drugo železnino in posodo, cement. Pristni Malinovec in vsakovrstno specerijsko blago kupite pri Jos. Jagodič-u, Celje, Glavni trg. 665

Posnemalnik s 100 litri, skoraj nov, se po ugodni ceni proda; naslov v upravi lista. 655

Čitaj! Važno za vsakega! Za malo denarja si zamorete doma sami pripraviti izvrstno, zdravo pijačo, ki vam nadomesti najboljše pivo. Zahtevajte navodila in pišite še danes na naslov »Samopomoč v draginji« na upravo našega lista. 656

**Vaš denar
ima pri meni
večjo vrednost!**

Vi kupite pri meni po zelo zmernih cenah prav dobro blago. Počastite me s svojim obiskom in pretehtajte sami resničnost gornje trditve!

KOLARIČ FRANC,
trgovina, APAČE

668

3 bike kupi
županstvo Dobrna, srez Celje.

Pogoji:

- I. Čista murodolska pasma.
- II. Starost od 15—20 mesecev.
- III. Da so že licencovani, ali da bodo, kot za pleme sposobni od nadrejene oblasti spoznani.
- IV. Živali morajo biti zdrave, sposobne za pleme in brez vseh slabih navad.
- V. Ponudbe z navedbo zadnje cene, starosti in teže, se sprejemajo do 8. junija 1928.
- VI. Pogojene živali bode ob določenem času postaviti do postaje Celje, odnosno na županstvo Dobrna.
- VII. Za vse do sedaj navedeno se zahteva gmotno in moralno jamstvo.

ŽUPANSTVO DOBRNA,

dne 17. maja 1928.

659

hrasti po polju pod gradom so začeli stokati od sile pritiskajočega viharja. Vedno hujše je pihal veter, visoke smreke okoli grada so se ustavljale z orjaško silo vedno bolj naraščajoči burji, veje so se nagibale na vse strani in povzročale bučno šumenje, ki se je slišalo daleč na okrog. Nebo se je stemnilo, svetli bliski so razsvetljevali črno nebo in grom je pretresal zemljo.

Pri glavnih vratih hrastovškega gradu je stal vratar Pankracij. Videti mu je bilo, da bi rad zaprl močna vrata, a čaka in gleda nemirno proti jugu, od koder se vije pot skozi sadonosnike dalje po gozdu proti Sv. Rupertu. Zavija se v suknjo, katero je razgalil veter, tišči si kosmato čepico na glavo in se stiska v kot. Zdajci se močno zabliška, rezek pok — vlije se ploha. V tem trenutku se sliši peketanje konja, vedno bližje in bližje, vratar pogleda in zapazi jezdeca.

»Hvala Bogu,« vzdihne, »zadnji čas je bil, da je prišel gospod Friderik domu.« Rekši se postavi pred vrata ter čaka, da sprejme konja, raz katerega je skočil mladi graščak, ki je v najhujšem diru prijezdil v grad.

»Gospod so imeli srečo,« meni dobrodušno že sivolasi Pankracij, »bliža se hudo neurje, bojim se, da ne bo toče.«

»E kaj to,« meni smehljaje graščak, »saj nisem iz soli, toča me pa tudi ne pobije.«

Rekši se strese, da se znebi mokrote in krene po stopnicah v stanovanje.

Mladi graščak baron Ivan Friderik je bil edini sin sedanje lastnice grada baroninje Margarette Herberstein in že rajnega Ivana Herberstein. Bil je visoke, močne postave, temnih las in lepih, rujavih oči. Vsaka njegova kretnja je kazala, da je iz starodavne plemenitaške rodbine.

Nič prevzetnega ni imel na sebi, bil je prijazen z vsakomur in podložniki ga niso mogli prehvaliti. Po očetovi smrti je bil svoji materi edina pomoč, nadzoroval je obširna posestva in pazil, da so oskrbniki natančno izpolnjevali dana povelja. Napram podložnikom je bil pravičen, dobrega srca, zato pa so ga tudi vsi vzljubili.

Baron Friderik je došel v prvo nadstropje. Pred velikimi vratmi postoji, nato pa jih odpre in stopi v prostorno dvorano.

»Dober večer, draga mama,« pozdravi prijazno mladi graščak svojo mater graščakinjo Margaretto, ki je sedela v naslonjaču, ter ji poljubi spoštljivo roko.

nova knjiga za vas! Brez nje ni nedelje!
"BESEDE ŽIVLJENJA!"
Naročite ta fantovski molitvenik,
ki stane 22 Din, v usnje z zlato
obvezo pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Fantje

HRANILNICA IN POSOJILNICA V RIBNICI NA POHORJU

R. Z. Z. N. Z.

vabi na svoj

21. redni občni zbor

ki se vrši dne 13. maja 1928 v posojilniški pisarni v Ribnici na Pohorju ob 7. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občne-ge zбора.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1927.
4. Volitev enega člana načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.

Ako bi ob določeni uri ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sme sklepati brezpogojno.

651

Načelstvo.

FR. PERC Maribor

Gospodarska ulica 34,

ima v zalogi vse instrumente in posamezne dele; strune, gramofone, plošče, peresa, igle, albne; ima lastno popravilnico.

Zahtevajte naše cene! 649

Vajenca za sedlarsko obrt sprejme takoj z celo oskrbo J. Sevšek v Breznu nad Mariborom. 647

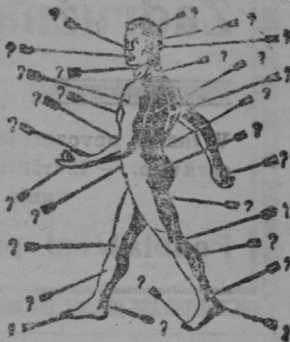
Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava		Vezava	Koščene	Izredno fina vezava	
	rudeča	zlata obr.	v usnju z zlato obr.	platnice (celuloid)		
Dinarjev						
Ključek nebeški	20.—	25.—	—	—	—	—
Pri Jezusu	9.—	15.—	42.—	—	—	—
Kam greš?	11.—	21.—	27.—	24.—	30.—	Irha 34.—
Oče naš	—	—	35.—	črne 21.— bele 21 30	—	—
Angelček	13.—	—	26.—32.— 40.—	črne 18.— bele 18 19	45.—	—
Za Jezusom	19.—	24.—	—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39.—	—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12.—	16.—	—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43.—40.— 28.—20.—	—	42.—	—
Nebesa naš dom	—	—	—	—	67-50	—
Zgodi se Tvoja volja	22.—	—	—	—	—	—
Družbenik Marijin	16.—	22.—	44.—	—	—	—
Besede življenja	22.—	—	30.—	—	—	—
Vere mi daj, Gospod	27.—	—	—	—	—	—
Bog s teboj	16.—	18.—	—	—	—	—
Jezus na križu	18.—	30.—	—	—	—	—

Ako Vas kaj muči

ako čutite bolečino, kupite si v lekarni ali v tozadevni trgovini Fellerjev pravi lepodišči »Elsafluid«. Otrajate si vsako jutro in večer bolna mesta in iznenadilo in obradovalo Vas bo, kako brzo in prijetno je Elsafluid oblažil Vaše boli. Ako ste zdravi, rabite Elsafluid za izpiranje grla in za pranje telesa. Bodete Elsafluidu hvaležni in ostali mu boste zvesti!

DNEVNO negovanje telesa z Elsafluidom Vas bo nagradilo z bistro glavo, močnimi živci in zdravim spanjem, obvaroval bo Vas pred nahodom, gripo in drugimi boleznimi in ustvarjal Vam tako veselje do življenja. Tudi notranje, par kapljice na sladkorju ali mleku, obvaruje

Vas proti neugodnostim, grčevam itd. ter na želodec prijetno deluje. Ze naši starši in dedje so rabili Fellerjev Elsafluid zunanje in notranje kot zanesljivo domače sredstvo in kozmetikum za celo telo. Jačje je in bolje deluje kot francosko žganje.

Zahtevajte v lekarnah ali tozadevnih trgovinah tudi v najmanjših krajih izrecno »Fellerjev« pravi Elsafluid v poizkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih po 9 Din ali v specialnih po 26 Din. Ako pravega ne dobite, naročite direktno po pošti, potem imate seveda ceneje čim več naročite naenkrat, ker z omoto in poštnino vred stane

9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici . . . 62 Din

27 poizkusnih ali 18 dvojnih ali 6 specialnih steklenic . . . 139 Din

54 poizkusnih ali 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic . . . 350 Din

Naslov označite jasno: Lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska.

Dežnikarna

620

JOS. VRANJEK v Celju - Kralja Petra trg 15

naznanja, da se je preselila radi prezidave iz vogelne hiše Kralja Petra cesta 25 v Pelletovo hišo na Kralja Petra cesti 15. — Priporoča cenj. odjemalcem svojo bogato zalogo dežnikov vseh vrst, od najnavadnejših do najfinejših in solnčnikov solidnega domačega izdelka po najnižjih cenah. Na debelo in drobno. — Sprejema in izvršuje preobleke in vsa v stroko spadajoča popravila hitro, točno in solidno po najnižjih cenah.

Mati mu nalahko pokima, a iz obraza bilo je brati, da ji ni nekaj po volji.

»Vendar enkrat prideš, v velikih skrbah sem že bila za te.«

»Ah draga mati,« pravi smehljaje sin Friderik, »nikar se ne vznemirjajte, za me se ni treba bati.«

»Kje pa si bil tako dolgo,« vpraša mati svojega sina, ki je med tem sedel na stol blizu mize, ki je bila že pogrnjena za večerjo.

Friderik si potegne z roko čez čelo, kakor bi nekaj premišljeval, narahlo zarudi, nato pa nagloma reče:

»Pogledal sem vinograde v Zgornji Voličini in Zavrhu, kako se trs razvija, in ali bo treba kmalu zemljo v drugokrat zrahljati.«

»Da, da, v Zgornjo Voličino pač kaj rad greš, mhm — Friderik, le resnico povej, si pa že bil zopet pri oni protestantovki, kaj ne, tisti zapeljivki na Štraleku?«

»Mati,« vzklikne sin, »saj ne tajim, a ne mučite me tako.«

»Svarim te in ne mučim, sin, sin, pazi, da te ne omreži popolnoma ta ničvrednica, ta ni za te.«

»Mati ne govorite tako, ona je vzorno, pošteno dekle, nepokvarjeno.«

»Ali se ti blede,« razvname se graščakinja in strogo pogleda sina, »ali ne veš, da si plemenitega rodu iz hiše slavnih Herbersteinov, in ti se ponižaš do navadnega dekleta, katerega oče ima malo graščinico na tistem bregu pri Rupertu in je samo navadni plemič.«

»Pa ima nad vse plemenito srce in to je več vredno kakor najvišje plemstvo.«

»Tako govoriš ti potomec Herbersteinov s tvojo materjo — neizkušeni sin, ali si že padel tako globoko, da se pomešavaš med to sodrgo.«

»Mati, jaz si ne morem pomagati, vzljubil sem nedolžno dekle Agato in druge ne maram.«

»Kaj tako daleč je že s teboj,« vzrojni baroninja in se dvigne iz naslonjača ter stopi pred sina, ki skloni nekoliko glavo, »nikdar ne privolim v to, da bi poročil to kočarico — za te imam že določeno nevesto iz plemenitejšega rodu.«

»Siliti se ne dam, mati,« vzravna se zdajci Friderik in gleda mirno svoji materi v oči, »Agata ali pa nobena druga.«

»Nikdar, zapomni si,« sikne mati jezno, »že prihodnji teden je zaroka z Zofijo Stubenberg iz Vurberga, tako sem določila z njenim očetom Jurijem in materjo Heleno.«

Ne delajte si skrbi za BIRMSKO DARILLO!
Botri! Lep molitvenik, pa en rožnovenec
je poleg navadnih spominčkov najlepši spomin.
V današnjem »Gospodarju« najdete cenit TISKARNE SV. CIRILA

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Karkoli potrebujete

za sebe, za svojo družino, za svoj dom, za darove, bodete našli v najbolji kvaliteti in najceneje v velikem krasnem ilustriranem ceniku, katerega dobite popolnoma brezplačno.

V tem ceniku dobite ure, zlatino in srebrnino, jedilno orodje, žepne nožice, škarje, raznovrstno drugo orodje, brivske potrebščine, glavnike, krtače, kuhinjske predmete, gladilnike, posodo itd. Posebni oddelek za obleke, perilo, nogavice, rokavice, čevlje za moške, ženske in otroke. Nadalje sukno, tkanine in oddelek za toaletne predmete. Posebni oddelek za instrumente. Zahtevajte cenik brezplačno pri

SVETOVNI ODPOŠILJALNI TVRDKI
H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992.

BLAGO

Za ženine in neveste, svileni robci, platno, hlačevina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj-84
nižjih cenah pri

I. TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Vsaka gospodinja, ki zna ceniti dobro kakovost

surove in pražene kave

kakor tudi razno in vedno sveže špecerijsko blago, kupuje edino v trgovinah

ANTON FAZARINC
in **ANTON MOCNIK** Celje

Najboljša in dobro kaljiva semena in vrtna semena. 377

Prišla bo spomlad

in potrebno bo si nabaviti lepo obleko, perilo, sukno, volneno blago, platno, plavino, robce, nogavice itd. Vse to se dobi najboljšo in najcenejšo pri tvrdki 320

I. N. Šoštarich, Maribor,
Aleksandrova cesta 12.

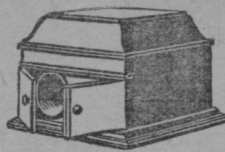
Zaradi preselitve se proda prvovrstno posestvo 3 km od Ptuja na okrajni cesti Ptuj—Ormož, obstoječe iz krasne hiše s 5 sobami, z 2 kuhinjama, z veliko in malo kletjo. Gospodarsko poslopje obsega shrambo, konjski hlev za 4 konje, goveji hlev, listjak, parma za slamo, škedenj z lesenim podom; kolarnico; ter nove vzorne svinjske hleve z 8 predeli in s svinjsko kuhinjo. Iz hlevov je napeljana gnojnica v gnojnično jamo; vzorno gnojišče je iz betona. Njive so prvovrstne in tudi travniki, gozdi so mladi, sadonosnik je pri hiši in vrt je vzorno ograjen. ProstoVOLjna dražba vsake parcele zase se vrši 3. junija 1928 ob 2. uri v Spuhlji, št. 26, na licu mesta. 652

Kilni pasovi (Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, gumi nogavice za krčne žile, bergel, trebušne obveze proti različnim boleznim, umetne roke in noge, različne aparate proti telesnim poškodbam, suspensorije, podlage za ploske noge itd. izdeluje od navadne do najfinejše vrste strogo solidno in trpežno, po najnižjih cenah

IVAN FRIC, bandažist in rokavičar
Celje, Slomškov trg 4 (za farno cerkvijo)

Hrastov les že stesan za sestavo stiskalnice se proda kompletno ali po delih pri Juriju Rošker, Lajtersperk 216. 648

Violine od 95.—din, gramofoni od 345.—din, ročne harmonike od 85.—din, mandoline od 136.—din, citre od 192.—din, gitare od 207.—din, lesena in pločevinasta pihala, tam-

burice i. t. d. v prvovrstni kvaliteti, po izredno nizkih cenah, direktno s tovarniškega skladišča 8 dni naogled. - Instrument, ki Vam ne bi ugajal, vzamemo nazaj. Veliki ilustrirani cenik zastoj. Zahtevajte ga takoj od tvrdke:

SKLADIŠČE

MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
Maribor, št. 106-A 629

»Kaj, to delate za mojim hrbtom,« pravi Friderik ves bled, »s kom se jaz poročim, je moja srčna stvar, najmanj da bi se vezal z nevesto izbrano od vas.«

»Pač boš moral ali pa nisi več moj sin,« reče baroninja s povzdignjenim glasom, »potem si izključen iz rodbine Herbersteinov, zapomni si to, moj Friderik.«

»Sila nikdar ni dobra in se tudi prisiliti ne dam, storim to, kar mi srce velevala.«

»Ne spolnim tvoje želje, zato ti jamčim jaz,« zakriči baroninja ter udari z roko ob mizo, »ne jezi me več, sicer moram misliti, da nisi iz rodu Herbersteinov.«

»Mati, jaz vas ne poznam, ali hočete, da sem nesrečen?«

»Spametuj se in pusti tisto copernico — protestantovsko.«

»Nikdar,« odgovori Friderik z odločnim glasom.

»Potem nimam več dosti govoriti, žalil si me dosti, ne maram te videti.«

Rekši se graščakinja obrne in koraka po dvorani proti svoji sobi.

Mladi graščak je ostal pri vratih kakor odrevenel, bil je bled v obrazu, bojeval je hud duševni boj — na eni strani mati, katero ljubi z vso ljubeznijo sina; na drugi strani pa njegova Agata, kateri je obljubil zvestobo.

Graščakinja je odšla v svojo sobo in glasno zaprla dveri, znamenje da noče imeti razgovora s svojim sinom.

Mladi graščak je zapustil obednico, ne da bi se dotaknil jedi, ki so bila postavljena na mizo. Odšel je po hodniku s počasnimi koraki v svojo sobo, ki jo je imel na vzhodni strani gradu proti Sv. Lenartu.

Zleknil se je na dolgi leseni s kožuhovino pokriti stol, ki je bil postavljen ob zidu z razgledom proti jugu.

Podprl si je glavo z obema rokama in gledal proti Sv. Rupertu. Storila se je že noč, tam daleč za hribi so se videli še bliski in slišal votel grom, dež je polagoma ponehaval, rahel vetrič je zapihljal, da so tajnostno zašumele smrekove veje dol ob grajskem zidu.

Zamislil se je v pretekle čase.

(Dalje bo sledilo.)

Naredite veselje svojim birmankam in lep molitvenik, pa en rožnovenec poleg navadnih spominke. V današnjem »Gospodarni« pogledje cenit TISKARNE SV. CIRILA

Žeblje, vijake, matice

izdeluje

635

Telefon: Podnart št. 2
Postaja: Podnart-Kropa

Žebljarska zadruga, Kropa-Kamnagorica

NOVI MLIN v Zg. Sv. Kungoti.

Naznanjam slavnemu občinstvu,
da sem prevzel novi mlin od
gosp. J. PERKO-TA
v Zg. Sv. Kungoti

na svoj račun.

Priporočam se ob tej priliki
vsem svojim starim odjemalcem,
kakor tudi vsem cenjenim po-
sestnikom od blizu in daleč, da
me tudi v bodoče pogosto
obiščejo. — Se priporočata:

JOSIP PERKO

posestnik

KAROL BIKUŠEK

nadmlinar.

612

Volneno, belo in pisano platno,
hlačevino, kambrike, delene,
srajce, nogavice, kravate, dežnike
itd. kupite najceneje pri trvdki

Alojz Drofenik, Celje
samo Glavni trg št. 9 samo

Vsakovrstni ostanki za polovično
ceno. 557

Čevljarna D. Uršič

Celje, Breg št. 1 185

Priporoča svojo veliko zalogo
moških, ženskih, otroških in
športnih čevljev vseh vrst.

Cene konkurenčne!

Ceniki na zahtevo
brezplačno.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

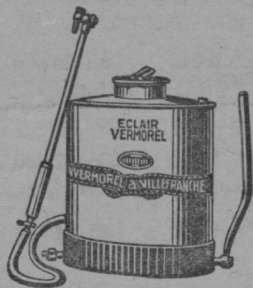
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6.

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6°/_o

na trimesečne odpovedi po
8°/_o

Boks I^a.

Originalen francoski

Eclair Vermorel

je najboljša brizgal-
nica na svetu. 134

Generalno zastopstvo:

Barzel d. d., Subotica

Zahtevajte cenik!

Dobi se lahko povsod.

Moški čevlji	Din 172.—
Moški polčevlji	Din 159.—
Ženski čevlji	Din 172.—
Ženski polčevlji	Din 159.—
Otročji 31 — 35	Din 110.—
Otročji 26 — 30	Din 73.—
Otročji 22 — 25	Din 56.—
Damski ševro	Din 170.—
Damski v barvah	Din 198.—
Damski lak	Din 199.—
Moški iz kravine	Din 154.—
Moški iz teletine	Din 163.—

Naročite takoj, dokler so te nizke ce-
ne in pišite tudi po cenik z več 1000
slikami na veletrgovino

R. STERMECKI, Celje št. 24
Naročila čez Din 500 pošt. prosta. Kar
ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Pohištvo

POSTELJNINA, VLOŽKI, MODRACI, ZASTORI, POSTELJ. ODEJE,
POHIŠTVENA TKANINA itd., NAJBOLJŠE IN NAJCENEJE PRI
KARLU PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA
ULICA 20

Brezplačni ceniki.

516

Brezplačni ceniki.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 poleg davkarije.

Pri njej je denar najbolj varno naložen, vsled tega, ker je to soliden
kmetski denarni zavod in ker jamčijo poleg hiš in rezerv vsi člani,
kojih število znaša nad 3000, za varnost vlog z vsem svojim
premoženjem. To jamstvo prekaša daleč stanje vseh hranilnih
vlog, ki presegajo vsoto Din 52.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo
in zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

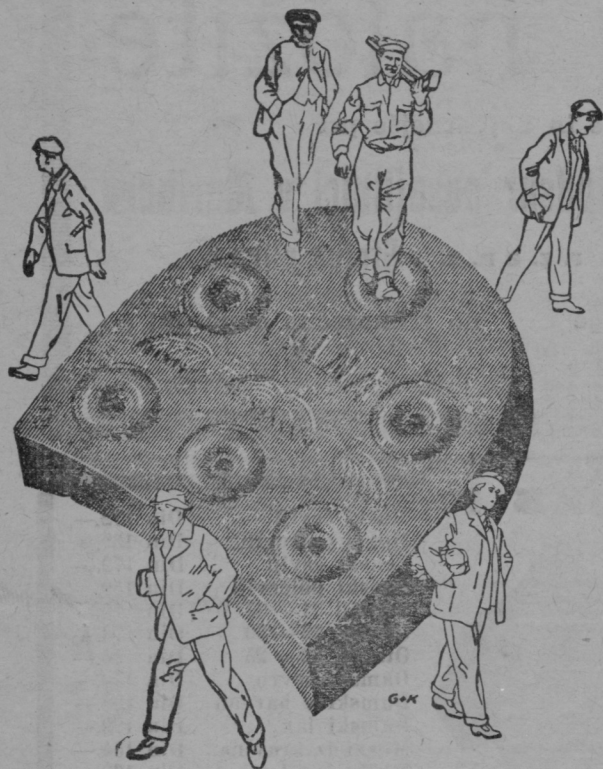
OTELETENJE.

„BISSULIN“ je popolnoma nerazdražljiv, izvrženje pri z njim zdravljenih bregih živali še nisem opazil.

Stadtthierarzt W. H. Prager Arch. f. Tiermed 1926, H. B. 11.

„BISSULIN“ se dobi le na odredbo živinozdravnika H. TROMMSDORFF, CHEM. FABRIK, AACHEN

(Brošura) Knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalogi: „LYKOS“ MR. VOUK, ZAGREB, JURJEVSKA UL. 8

Ljudje, ki radi nosijo Palma kaučuk pete

Prednosti: Cenejše in trajnejše so kakor iz usnja, ugodna hoja, ki Vam ohranja živce. 395

Zdravilišče Rogaška Slatina

Največje in najmodernejšo urejeno zdravilišče v kraljevini SHS.

Svetovnoznani zdravilni vrelci:

„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

Zdravljenje vseh bolezni, želodca in čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter.

Sezona: 1. maja do 30. septembra

Glavna sezona: 15. jun. do 31. avg.

Cene zmerne. Izven glavne sezone znatni popusti. Svira vojaška godba. Radio. Največji komfort. — Prometne zveze zelo ugodne. — Na železnici izredni popusti. Razpošiljanje mineralne vode. Zahtevajte prospekt!

511

RAVNATELJSTVO ZDRAVILIŠČA.

Moji uspehi srečkanja

S. 100.000 = Din 800.000
na srečko št. 54.524

S. 50.000 = Din 400.000
na srečko št. 79.202

S. 40.000 = Din 320.000
na srečko št. 55.074

S. 30.000 = Din 240.000
na srečko št. 19.845
na srečko št. 96.952

S. 10.000 = Din 80.000
na srečko št. 62.025
na srečko št. 7.682

S. 9.000 = Din 72.000
na srečko št. 29.239

S. 8.000 = Din 64.000
na srečko št. 27.029

in še nadaljnji nešteti
dobitki.

Friedmannova sreča je velikanska!

Šest milijonov dinarjev

S. 750.000 lahko zadenete tudi z edino srečko.

Najugodnejša loterija sveta.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov.

Žrebanje (I. razreda) 14. in 15. junija 1928.

Cena srečk	1/4	1/2	1/1
po razredu	S. 8	S. 16	S. 32
	(Din 70)	(Din 140)	(Din 280)

Naročite takoj!

Po prejemu naročila Vam takoj pošljemo originalne srečke z uradnim načrtom igre. Na željo se srečke lahko v našem depotnem oddelku shranijo. Plačljivo po prejemu srečk. Naročila se naslovijo na

LUDWIG FRIEDMANN
Wien I, Salzgies 12/12

594

Glas v „Slov. Gospodarju“ ima največji uspeh!

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vsvo davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.